

Pensioenreglement

Stichting Pensioenfonds DSM Nederland

Uitgave 1 januari 2014

Inhoud

Pag. Omschrijving

03 Hoofdstuk 1 - Algemeen

- 03 Artikel 1 Definities
06 Artikel 2 Aanvang en einde deelnemerschap
07 Artikel 3 Startbrief en melding wijzigingen

08 Hoofdstuk 2 - Basispensioen

- Pensioenopbouw*
08 Artikel 4 Omschrijving van de pensioenaanspraken
09 Artikel 5 Ouderdompensioen
10 Artikel 6 Partnerpensioen
11 Artikel 7 Aanvullend partnerpensioen
12 Artikel 8 Wezenpensioen
13 Artikel 9 Arbeidsongeschiktheidspensioen
14 Artikel 10 Fiscale bepalingen
15 Artikel 11 Vervroeging van het ouderdompensioen
16 Artikel 12 Variatie uitkeringen ouderdompensioen
17 Artikel 13 Uitruil ouderdompensioen in partnerpensioen
18 Artikel 14 Uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen
19 Artikel 15 Deeltijdpensioen

Bijzondere situaties
20 Artikel 16 Deeltijd deelnemers
21 Artikel 17 Pensioen en scheiding
22 Artikel 18 Voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

Einde deelnemerschap
23 Artikel 19 Aanspraken bij beëindiging van het deelnemerschap
24 Artikel 20 Afkoop van aanspraken
25 Artikel 21 Waardeoverdracht

Toeslagverlening
26 Artikel 22 Voorwaardelijke toeslagen

27 Hoofdstuk 3 - Pensioensparen

- 27 Artikel 23 Doel en omschrijving
28 Artikel 24 De vrijwillige bijdrage
30 Artikel 25 Rendementsvergoeding over het pensioenspaarkapitaal
31 Artikel 26 Aanwending van het pensioenspaarkapitaal
33 Artikel 27 Vervroeging van de aanwending van het pensioenspaarkapitaal
34 Artikel 28 Aanwending pensioenspaarkapitaal na overlijden vóór de pensioendatum
35 Artikel 29 Beëindiging van het pensioensparen vóór de pensioendatum
36 Artikel 30 Waardeoverdracht
37 Artikel 31 Pensioensparen en scheiding
38 Artikel 32 Voorwaardelijke toeslagen
39 Artikel 33 Fiscale bepalingen

41 Hoofdstuk 4 - Diversen

- 41 Artikel 34 Financiering en bijdragen
42 Artikel 35 Beperkende bepalingen
43 Artikel 36 Algemene bepalingen
44 Artikel 37 Geschillenbeslechting
45 Artikel 38 Inwerkingtreding

46 Hoofdstuk 5 - Overgangsbepalingen

- 46 Artikel 39 Overgangsbepalingen

Bijlagen

- 50 Bijlage 1: Lijst van aan DSM Nederland B.V. gelieerde ondernemingen zoals bedoeld in artikel 1 van dit pensioenreglement
- 51 Bijlage 2: Informatieverplichtingen Pensioenfonds
- 53 Bijlage 3: Factoren/percentages m.b.t. individuele keuzemogelijkheden
- 62 Bijlage 4: Tabel afkoop kleine pensioenen
- 63 Bijlage 5: Richtlijn Vrijwillig Bijsparen
- 66 Bijlage 6: Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen
- 67 Bijlage 7: Omrekening TOP (PGB, Coating Resins en andere)
- 68 Bijlage 8: Factoren aanwending pensioenspaarkapitaal
- 69 Bijlage 9: Uitvoeringsbepaling inzake loon bij artikel 1 van het pensioenreglement
- 70 Bijlage 10: Uitvoeringsbesluit inzake pensioenrichtleeftijden 65 en 66 jaar

HOOFDSTUK 1 - ALGEMEEN

Artikel 1 - Definities

Algemeen

AOW richtleeftijd: de eerste dag van de maand waarop de AOW-uitkering voor betrokkene ingaat. Deze AOW richtleeftijd kan afwijken van de feitelijke datum waarop de AOW-uitkering ingaat.

Bestuur: het bestuur van het fonds.

Bijzonder partnerpensioen:

- het (tijdelijk) partnerpensioen dat zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd;
- het (tijdelijk) partnerpensioen dat de gewezen deelnemer ten behoeve van de gewezen partner heeft verkregen bij beëindiging van de deelneming.

Deelnemer:

- a) aan het basispensioen: de werknemer.
- b) aan het pensioensparen: de deelnemer aan het basispensioen die zich door middel van een daartoe bestemd formulier bij de werkgever heeft aangemeld voor vrijwillige deelname aan het pensioensparen.

Deelnemersjaren: de jaren gelegen tussen de datum waarop het deelnemerschap is aangevangen en de datum waarop het deelnemerschap is beëindigd, met inachtneming van artikel 16 lid 2. Als deelnemersjaren worden tevens aangemerkt extra deelnemersjaren als gevolg van waardeoverdracht. Deelnemersjaren worden vastgesteld in maanden nauwkeurig. Hierbij worden de tijdvakken van 16 dagen en meer voor een volle maand gerekend, tijdvakken van minder dan 16 dagen worden verwaarloosd.

Dekkingstekort: Er is een dekkingstekort indien het eigen vermogen minder is dan het minimaal vereist eigen vermogen zoals omschreven in artikel 131 van de Pensioenwet.

Fonds: Stichting Pensioenfonds DSM Nederland, gevestigd te Heerlen.

Franchise: het gedeelte van het loon waarover geen pensioen wordt opgebouwd (€ 13.449– 2014). Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari door het bestuur zodanig aangepast dat het gelijk zal zijn aan het bedrag op grond van artikel 18a, lid 8, sub a, eerste volzin, van de Wet op de loonbelasting 1964.

Gewezen deelnemer: degene van wie het deelnemerschap met in achtneming van artikel 2 lid 2 is beëindigd met uitzondering van degene die ingevolge artikel 21 voor waardeoverdracht heeft gekozen.

Ingangsdatum pensioen: de dag waarop het pensioen ingaat al dan niet als gevolg van vervroeging.

Kind: het eigen kind dat tot de (gewezen) deelnemer in familierechtelijke betrekking staat. Het bestuur is bevoegd een stief- of pleegkind die tot het huishouden van de (gewezen) deelnemer behoorde en tot zijn overlijden door hem of haar als eigen kind werd onderhouden en opgevoed met een eigen kind gelijk te stellen, tenzij het in het gezin van de pleegouder is opgenomen nadat de pensioendatum is bereikt.

Kortetermijnherstelplan: het kortetermijnherstelplan zoals omschreven in artikel 140 van de Pensioenwet.

Loon: de som van de nader door het bestuur te bepalen loonbestanddelen die geacht worden te behoren tot het vaste jaarinkomen.

Voor de vaststelling van de pensioenaanspraken wordt steeds het loon per 1 januari in aanmerking genomen en wordt uitgegaan van het loon op voltijdsbasis.

Partner:

- a) de vrouw of man met wie de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de ingangsdatum pensioen is gehuwd;
- b) de vrouw of man met wie het partnerschap met de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de ingangsdatum pensioen is geregistreerd bij de burgerlijke stand, op de wijze als omschreven in het Burgerlijk Wetboek;
- c) indien a. en b. niet van toepassing zijn, wordt op verzoek van de (gewezen) deelnemer de vrouw of de man met wie de (gewezen) deelnemer ongetrouwd samenwoont als partner erkend indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:
  - de partner is ongetrouwd en geen geregistreerd partnerschap aangegaan en geen bloed- en aanverwant in de rechte lijn van de (gewezen) deelnemer;
  - de partners voeren een gemeenschappelijke huishouding, hetgeen blijkt uit een uittreksel uit het bevolkingsregister; de gemeenschappelijke huishouding moet zijn aangevangen vóór het bereiken van de ingangsdatum pensioen van de (gewezen) deelnemer;
  - de partners beschikken over een notarieel verleden samenlevingscontract, inhoudende enige vermogensrechtelijke zaken.

Partnerschap: de formele relatie met een partner als bedoeld in dit artikel.

Pensioendatum: voor de aanspraken op ouderdompensioen die worden opgebouwd tot en met 31 december 2011, de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Voor de aanspraken op ouderdompensioen die worden opgebouwd vanaf 1 januari 2012, de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 66-jarige leeftijd bereikt.

Pensioengerechtigde: persoon voor wie op grond van het reglement het pensioen is ingegaan.

Pensioengrondslag: het loon op voltijdsbasis verminderd met de franchise. De pensioengrondslag wordt vastgesteld per datum van aanvang van het deelnemerschap en daarna telkens per 1 januari.

Scheiding: beëindiging van het partnerschap door:

- a) echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed;
- b) beëindiging van een geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding op verzoek van één van de partijen;
- c) beëindiging van het samenlevingsverband als bedoeld in dit artikel, anders dan door een huwelijk of geregistreerd partnerschap met dezelfde partner.

Scheidingsdatum: datum van de scheiding opgenomen in de registers van de burgerlijke stand, dan wel de datum waarop het samenlevingsverband als bedoeld in dit artikel wordt beëindigd of het samenlevingscontract wordt verbroken blijvend uit een schriftelijke melding van de (gewezen) deelnemer of zijn partner.

Vakorganisaties: de vakorganisaties zoals bedoeld in artikel 21 lid 1 van de statuten van het fonds.

Werkgever: DSM Nederland B.V., gevestigd te Heerlen en de daaraan gelieerde ondernemingen zoals genoemd in bijlage 1 bij dit reglement.

Werknemer: de werknemer die krachtens een arbeidsovereenkomst in dienst is van de werkgever.

Pensioensparen

Inkoopdatum: de aanwendingsdatum van het pensioenspaarkapitaal bij pensioensparen

Pensioengevend loon bij pensioensparen: al hetgeen uit hoofde van de dienstbetrekking aan inkomen wordt genoten met uitsluiting van het genot van een van bedrijfswege verstrekte auto.

Pensioenspaarkapitaal: het ten behoeve van de deelnemer door het fonds aangehouden bedrag bestaande uit de door de deelnemer krachtens hoofdstuk 3 van dit reglement betaalde bijdragen, vermeerderd met de daarover door het fonds bijgeschreven rente, dat op de inkoopdatum zal worden aangewend voor een pensioenuitkering.

Pensioenuitkering bij pensioensparen: de door de aanwending van het pensioenspaarkapitaal bij het fonds te verkrijgen uitkering ten behoeve van de deelnemer en eventueel de partner en/of de kinderen.

Richtlijn Vrijwillig Bijsparen: uitvoeringsregeling van het fonds ter bepaling van de maximale hoogte van de door de deelnemer te betalen vrijwillige eigen bijdrage ter aanvulling en/of vervroeging van het ouderdomspensioen en ter aanvulling van het partnerpensioen.

Artikel 2 – Aanvang en einde deelnemerschap

Deelnemerschap basispensioen

1. Het deelnemerschap aan het basispensioen vangt aan op de dag van indiensttreding.
2. Het deelnemerschap aan het basispensioen eindigt:
  - a) bij het bereiken van de pensioendatum dan wel de ingangsdatum pensioen zoals bedoeld in artikel 11;
  - b) bij overlijden;
  - c) bij beëindiging van de dienstbetrekking;
  - d) in afwijking van het gestelde onder c, ingeval een werknemer een uitkering ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) geniet naar een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer in de zin van die wet, maar geen arbeid verricht, zodra de wachttijd voor een uitkering op grond van die wet is verstreken.
3. Het bestuur is bevoegd om na beëindiging van de dienstbetrekking – onder door het bestuur te stellen voorwaarden – op voorstel van de werkgever het deelnemerschap voort te zetten dan wel te herstellen.

Deelnemerschap pensioensparen

4. Het deelnemerschap aan het pensioensparen vangt aan op de dag waarop de werknemer zich door middel van een daartoe bestemd formulier bij de werkgever heeft aangemeld.
5. Het deelnemerschap aan het pensioensparen eindigt bij beëindiging van het deelnemerschap als bedoeld in lid 2.

Artikel 3 – Startbrief en melding wijzigingen

1. Het pensioenfonds verstrekt de werknemer die pensioenaanspraken verwerft en met wie de werkgever een pensioenovereenkomst heeft gesloten, binnen drie maanden na de start van de verwerving van pensioen een startbrief. Door middel van deze startbrief wordt de deelnemer geïnformeerd over:

- a. de inhoud van het pensioenreglement;
- b. de toeslagverlening;
- c. het recht van de werknemer bij het pensioenfonds het voor hem geldende pensioenreglement op te vragen;
- d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds;
- e. het recht van de werknemer om bij het pensioenfonds een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitruil op zijn pensioenaanspraak;
- f. het bestaan van een vrijwillige pensioenregeling.

De verdere informatieverplichtingen zijn opgenomen in bijlage 2 bij het reglement.

2. De geldende statuten en het geldende reglement van het fonds worden aan de deelnemers bekend gemaakt door middel van publicatie via internet. Aan deelnemers die daaraan behoefte hebben, wordt op hun verzoek een printversie ter beschikking gesteld.

HOOFDSTUK 2 - BASISPENSIOEN

PENSIOENOPBOUW

Artikel 4 - Omschrijving van de pensioenaanspraken

Pensioenaanspraken

1. De deelnemer heeft met inachtneming van de overige bepalingen van dit pensioenreglement aanspraak op:

- a) ouderdomspensioen voor zichzelf;
- b) partnerpensioen voor zijn of haar partner en wezenpensioen voor zijn of haar kinderen;
- c) aanvullend en tijdelijk partnerpensioen voor zijn of haar partner;
- d) arbeidsongeschiktheidspensioen voor zichzelf.

Uitkeringsovereenkomst

2. Met betrekking tot de pensioenen omschreven in dit hoofdstuk is sprake van een uitkeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 10 van de Pensioenwet, echter met dien verstande dat indien en voorzover op enig moment sprake is van de situatie zoals bedoeld in artikel 17 van de Statuten en/of artikel 35 van dit reglement, de pensioenaanspraken en -rechten verminderd kunnen worden op de wijze zoals omschreven in die bepalingen.

De pensioenen omschreven in dit reglement worden aan het einde van iedere maand uitgekeerd in termijnen, elk groot één twaalfde deel.

Afkoop of vervreemding

3. De pensioenaanspraken ingevolge dit reglement kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.

4. De aanspraak op ouderdomspensioen van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van diens partner niet bij overeenkomst tussen die (gewezen) deelnemer en het fonds of de werkgever worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet, tenzij de partners het recht op pensioenverevening ingevolge de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige volzin, is nietig.

5. De aanspraak op (aanvullend / tijdelijk) partnerpensioen voor de partner van een (gewezen) deelnemer kan zonder toestemming van die partner niet bij overeenkomst tussen de (gewezen) deelnemer en het fonds of de werkgever worden verminderd, anders dan bij afkoop zoals voorzien bij of krachtens de Pensioenwet. Elk beding, strijdig met het bepaalde in de vorige volzin, is nietig.

Artikel 5 - Ouderdompensioen

Hoogte van het ouderdompensioen

1. Over elk deelnemersjaar verwerft de deelnemer aanspraak op ouderdompensioen ter hoogte van 2% van de in het desbetreffende jaar vastgestelde pensioengrondslag. Het jaarlijks uit te keren ouderdompensioen is gelijk aan de som van de opbouw gedurende het deelnemerschap, inclusief de toeslagverlening conform artikel 22.
2. Over een gedeelte van een deelnemersjaar wordt de aanspraak op ouderdompensioen evenredig aan het aantal maanden van deelnemerschap in het desbetreffende kalenderjaar toegekend.

Ingang en einde van het ouderdompensioen

3. Het ouderdompensioen gaat in op de pensioendatum, tenzij gebruik wordt gemaakt van de in artikel 11 geboden mogelijkheid tot vervroeging of uitstel van het ouderdompensioen. Het bestuur kan ten gunste van de gerechtigde tot een andere ingangsdatum van het ouderdompensioen beslissen.
Het ouderdompensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van de pensioengerechtigde.
4. Zowel de opgebouwde aanspraken als de pensioenopbouw kunnen verminderd worden op grond van de beperkende bepalingen zoals vastgelegd in artikel 35.

Artikel 6 - Partnerpensioen

Aanspraak op en hoogte van het partnerpensioen

1.a. Het opgebouwde partnerpensioen is bij het overlijden van de deelnemer gelijk aan 70% van het bereikbaar ouderdompensioen.

Onder bereikbaar ouderdompensioen wordt verstaan het ouderdompensioen dat zou zijn verkregen, indien het deelnemerschap tot aan het bereiken van de AOW richtleeftijd zou zijn voortgezet, op basis van de laatstelijk vastgestelde pensioengrondslag.

b. Bij overlijden van een gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het opgebouwde partnerpensioen gelijk aan 70% van het ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen.

c. Bij overlijden van een pensioengerechtigde is het partnerpensioen gelijk aan 70% van het laatstelijk uitgekeerde ouderdompensioen.

Conform het bepaalde in de artikelen 11 lid 5 en artikel 12 lid 2 zijn vervroeging of uitstel van het ouderdompensioen of het toepassen van een hoog/laagregeling niet van invloed op de hoogte van het partnerpensioen.

Tijdelijk partnerpensioen

2. Voor de achtergebleven partner als bedoeld in lid 1 wordt het partnerpensioen verhoogd met een tijdelijke toeslag, in dit reglement ook wel tijdelijk partnerpensioen genoemd, tot de AOW richtleeftijd dan wel tot de eerste dag van de maand volgende op de maand waarin de partner eerder overlijdt.

Dit opgebouwde tijdelijk partnerpensioen is gelijk aan 20% van het overeenkomstig lid 1 vastgestelde partnerpensioen, met dien verstande dat het tijdelijk partnerpensioen samen met het aanvullend partnerpensioen zoals omschreven in artikel 7 lid 2 niet meer bedraagt dan het in artikel 10 lid 3 omschreven fiscale maximum.

Ingang en einde van het partnerpensioen

3. Het partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, volgende op die waarin de (gewezen) deelnemer of de pensioengerechtigde overlijdt.

Het partnerpensioen eindigt op de eerste dag van de maand, volgend op die waarin de gerechtigde overlijdt.

Beperking van het (tijdelijk) partnerpensioen

4. Op het (tijdelijk) partnerpensioen zoals omschreven in de leden 1 en 2 komt het in artikel 17, lid 5 tot en met 8, omschreven aan gewezen partners toegekende bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen in mindering.

5. Bij een hernieuwd partnerschap van een achtergebleven partner als bedoeld in lid 1 vervalt het gedeelte van het (tijdelijk) partnerpensioen dat geacht kan worden te zijn verkregen over de jaren na overlijden van haar/zijn partner.

Onder hernieuwd partnerschap wordt tevens verstaan samenwonen waarbij de partners beiden ongehuwd zijn, geen geregistreerd partnerschap zijn aangegaan en geen bloed- of aanverwant in de rechte lijn van elkaar zijn.

Artikel 7 - Aanvullend partnerpensioen

Aanspraak op aanvullend partnerpensioen

1. Na overlijden van een deelnemer, gewezen deelnemer dan wel pensioengerechtigde die onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever recht had op een tot de DSM-arbeidsvoorwaarden te rekenen uitkering of daarop aansluitend pensioen, ontstaat voor zijn/haar partner die de AOW richtleeftijd nog niet heeft bereikt en ingevolge de leden 1 tot en met 4 van artikel 6 aanspraak heeft op partnerpensioen, tevens aanspraak op een aanvullend partnerpensioen.

Hoogte van het aanvullend partnerpensioen

2. Het aanvullend partnerpensioen is per 1 januari 2011 gelijk aan een bedrag ter grootte van de bruto Anw-uitkering voor een nabestaande partner zonder kinderen (€ 14.779 - 2014). Dit bedrag kan jaarlijks per 1 januari worden aangepast aan de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het aan de aanpassingsdatum voorafgaande jaar. Het aanvullend partnerpensioen samen met het tijdelijk partnerpensioen op grond van artikel 6 lid 2 bedraagt niet meer dan het terzake vastgestelde fiscale maximum zoals bedoeld in artikel 10 lid 3.

Ingang en einde van het aanvullend partnerpensioen

3. Het aanvullend partnerpensioen gaat in op de eerste dag van de maand volgende op die waarin de (gewezen) deelnemer dan wel pensioengerechtigde overlijdt en eindigt bij:

- hernieuwd partnerschap, als bedoeld in artikel 1 resp. artikel 6 lid 5 laatste volzin, op de eerste dag van de maand daaropvolgend;
  - overlijden, op de eerste dag van de maand daaropvolgend;
- doch uiterlijk op de AOW richtleeftijd van de gerechtigde.

Aanvullend partnerpensioen en arbeidsongeschiktheid

4. Het bepaalde in lid 1 en 2 is van overeenkomstige toepassing op de nabestaande partner van een gewezen deelnemer die bij overlijden premievrije voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid genoot, zoals omschreven in artikel 18, met dien verstande dat het aanvullend partnerpensioen naar evenredigheid wordt toegekend en wel in verband met een arbeidsongeschiktheid van:

80-100%	: voor 100%
65-80%	: voor 75%
55-65%	: voor 60%
45-55%	: voor 50%
35-45%	: voor 40%.

Artikel 8 - Wezenpensioen

Hoogte van het wezenpensioen

1.a. Het wezenpensioen is voor ieder kind bij overlijden van de deelnemer gelijk aan 14% van het bereikbaar ouderdompensioen. Onder bereikbaar ouderdompensioen wordt verstaan het ouderdompensioen dat zou zijn verkregen, indien het deelnemerschap tot aan het bereiken van de AOW richtleeftijd zou zijn voortgezet, op basis van de laatstelijk vastgestelde pensioengrondslag.

b. Bij overlijden van een gewezen deelnemer vóór de pensioendatum is het wezenpensioen per kind gelijk aan 14% van het ouderdompensioen waarop de gewezen deelnemer bij beëindiging van het deelnemerschap aanspraak heeft verkregen.

c. Bij overlijden van een pensioengerechtigde is het wezenpensioen per kind gelijk aan 14% van het laatstelijk uitgekeerde ouderdompensioen.
Conform het bepaalde in artikel 11 lid 5 en artikel 12 lid 2 zijn vervroeging of uitstel van het ouderdompensioen of het toepassen van een hoog/laagregeling niet van invloed op de hoogte van het wezenpensioen.

d. Na overlijden van een gewezen deelnemer in de periode dat het bepaalde in artikel 18 van toepassing was, bedraagt het wezenpensioen voor ieder kind 14% van het ouderdompensioen dat zou zijn verkregen, indien het bepaalde in artikel 18 tot de AOW richtleeftijd van toepassing zou zijn gebleven.

e. Het wezenpensioen bedraagt voor ieder kind waarvan beide ouders zijn overleden 28% van het onder a tot en met d bedoelde ouderdompensioen.

Ingang en einde van het wezenpensioen

2. Het wezenpensioen gaat in op de eerste dag van de maand, volgende op die waarin de (gewezen) deelnemer dan wel pensioengerechtigde overlijdt.
Het wezenpensioen loopt door tot en met de laatste dag van de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt, mits het kind voldoet aan de vereisten van artikel 7 van de Algemene Kinderbijslagwet voor het recht op wettelijke kinderbijslag, met dien verstande dat voor zover hierbij voorschriften worden gesteld omtrent de mate waarin het kind moet worden onderhouden, deze voorschriften buiten toepassing blijven.

Het wezenpensioen kan ingaan of doorlopen voor kinderen ouder dan 18 jaar, indien en voor zolang zij studerend zijn krachtens de bepalingen van de Wet studiefinanciering 2000. Het wezenpensioen voor een studerend kind loopt uiterlijk door tot de laatste dag van de maand waarin het kind de 27-jarige leeftijd bereikt.

Het wezenpensioen eindigt op de laatste dag van de maand van overlijden van het kind.
Het bestuur is bevoegd, in voorkomende situaties te besluiten dat een kind dat studeert maar niet voldoet aan voornoemde criteria, met een studerend kind in de zin van dit reglement wordt gelijkgesteld.

3. Kinderen geboren nadat de pensioendatum is bereikt, hebben geen aanspraak op wezenpensioen.

Artikel 9 - Arbeidsongeschiktheidspensioen

Aanspraak op arbeidsongeschiktheidspensioen

1. Een deelnemer die onmiddellijk aansluitend aan zijn deelnemerschap ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) naar een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer in de zin van die wet, heeft, indien zijn loon uitgaat boven € 50.738 (2014) aanspraak op een arbeidsongeschiktheidspensioen. Dit bedrag wordt jaarlijks per 1 januari aangepast aan de algemene loonontwikkeling bij de werkgever in het aan de aanpassingsdatum voorafgaande jaar.

Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen

2. Het jaarlijkse arbeidsongeschiktheidspensioen bedraagt 70% van het loon voor zover dat uitgaat boven het in lid 1 genoemde bedrag. Hierbij wordt uitgegaan van het loon zoals dat van toepassing was op 1 januari voorafgaande aan de datum van beëindiging van het deelnemerschap.

Ingang en einde van het arbeidsongeschiktheidspensioen

3. Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de dag waarop het deelnemerschap eindigt en wordt uitgekeerd tot de datum waarop geen recht meer bestaat op een uitkering ingevolge de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) naar een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer in de zin van die wet, dan wel tot de eerdere AOW richtleeftijd, dan wel tot en met de laatste dag van de maand waarin betrokkene vóór het bereiken van die datum overlijdt.

Artikel 10 - Fiscale bepalingen

Maximering ouderdomspensioen

1. Het ouderdomspensioen dat de deelnemer uit hoofde van dit hoofdstuk ontvangt kan nooit meer bedragen dan 100% van het laatste, in artikel 1 bedoelde, loon van de deelnemer, dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voorzover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt, verminderd met een bedrag ter grootte van de AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die eveneens AOW gerechtigd is. Bij de toepassing van het genoemde maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

Maximering (tijdelijk) partnerpensioen

2. Het partnerpensioen dat de partner uit hoofde van dit hoofdstuk ontvangt kan nooit meer bedragen dan 70% van het laatste, in artikel 1 bedoelde, loon van de deelnemer, dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voorzover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt, verminderd met een bedrag ter grootte van de AOW-uitkering voor een gehuwde waarvan eveneens AOW gerechtigd is. Bij deze toetsing zal ter bepaling van het laatste loon mede worden uitgegaan van het loon dat de werknemer tot aan de pensioendatum binnen de salarisschaal waarin hij was ingedeeld, had kunnen bereiken zou hij niet zijn overleden. Bij toepassing van het genoemde maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

3. Het tijdelijk partnerpensioen als bedoeld in artikel 6 lid 2 kan samen met het aanvullend partnerpensioen als bedoeld in artikel 7 niet meer bedragen dan 8/7 maal de nominale uitkering ingevolge de Algemene nabestaandenwet, vermeerderd met de vakantie-uitkering en het (gebruteerde) verschil in verschuldigde premie voor de volksverzekeringen over het partnerpensioen voor en na de AOW leeftijd.

Maximering wezenpensioen

4. Het wezenpensioen uit hoofde van dit hoofdstuk kan nooit meer bedragen dan 14% van het laatste, in artikel 1 bedoelde, loon van de deelnemer, dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voorzover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt, verminderd met een bedrag ter grootte van de AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die eveneens AOW gerechtigd is. Bij ouderloze kinderen wordt het genoemde percentage verdubbeld. Bij deze toetsing zal ter bepaling van het laatste loon mede worden uitgegaan van het loon dat de werknemer tot aan de pensioendatum binnen de salarisschaal waarin hij was ingedeeld, had kunnen bereiken zou hij niet zijn overleden. Bij de toepassing van het genoemde maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

Algemene fiscale begrenzing

5. Het bestuur van het fonds en de werkgever zullen bij de uitvoering van de regeling blijven binnen de grenzen die door de fiscale wet- en regelgeving aan pensioenregelingen worden gesteld.

KEUZEMOGELIJKHEDEN TEN AANZIEN VAN PENSIOEN

Artikel 11 - Vervroeging en uitstel van het ouderdomspensioen

Vervroeging van het ouderdomspensioen

1. Op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan het ouderdomspensioen ingaan per de eerste dag van een maand gelegen vóór de pensioendatum, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin de 55-jarige leeftijd wordt bereikt.

Voor zover het ouderdomspensioen ingaat op een datum gelegen vóór de datum waarop de 60-jarige leeftijd wordt bereikt, is vervroeging uitsluitend mogelijk als daarbij de fiscale voorschriften in acht worden genomen en de (gewezen) deelnemer ter voldoening daaraan aan het fonds een schriftelijke verklaring overlegt waaruit blijkt dat hij voornemens is met ingang van de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat geen betaalde werkzaamheden meer te verrichten.

Uitstel van het ouderdomspensioen

2.a. De (gewezen) deelnemer kan in overleg met de werkgever verzoeken het ouderdomspensioen uit te stellen en te laten ingaan per de eerste dag van een maand gelegen na de van toepassing zijnde pensioendatum, maar uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd bereikt die vijf jaar hoger is dan zijn AOW-gerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a lid 1 van de AOW. Overleg met de werkgever is niet vereist bij uitstel tot de AOW-richtleeftijd.

b. Uitstel van het ouderdomspensioen is uitsluitend toegestaan indien en zolang de (gewezen) deelnemer doorwerkt in dienstbetrekking dan wel anderszins inkomen uit arbeid geniet. Deze voorwaarde kan onder meer betekenen dat de (gewezen) deelnemer een schriftelijke verklaring aan het fonds moet overleggen waaruit blijkt dat hij na de dag waarop het ouderdomspensioen regulier ingaat nog steeds betaalde werkzaamheden verricht en waarin hij zich verplicht een verlaging van het aantal werkzaamheden terstond te melden aan het fonds.

c. Het doorwerkvereiste, als bedoeld onder b, geldt niet voor (gewezen) deelnemers geboren voor 1 januari 1950 die hun pensioendatum willen uitstellen tot hun AOW-gerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a lid 1 van de AOW.

Aanvraag termijn van vervroeging en uitstel

3. Een verzoek om vervroeging cq uitstel wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste drie maanden maar niet eerder dan zes maanden vóór de gewenste vervroegde ingangsdatum van het ouderdomspensioen respectievelijk vóór de pensioendatum is ingediend bij het bestuur van het fonds.

Berekening van het ouderdomspensioen bij vervroeging en uitstel

4. Ingeval van vervroeging cq uitstel van de ingangsdatum van het ouderdomspensioen wordt het conform artikel 5 berekende ouderdomspensioen verlaagd cq verhoogd op grond van factoren die in bijlage 3 bij dit reglement zijn opgenomen. De factoren worden door het bestuur op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid voor een bepaalde periode vastgesteld. Na afloop van deze periode kunnen de factoren door een bestuursbesluit worden gewijzigd. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit artikel bedoelde keuzemogelijkheid.

Hoogte van het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen

5. Bij toepassing van het bepaalde in lid 1, wordt voor de berekening van het (tijdelijk) partnerpensioen, het wezenpensioen en het bijzonder partnerpensioen uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in lid 1 en 2 zou zijn uitgekeerd.

Vervroeging en arbeidsongeschiktheid

6. Voor een (gewezen) deelnemer die een WIA-uitkering geniet, is het bepaalde in dit artikel (vervroeging) niet van toepassing zolang de arbeidsongeschiktheid voortduurt. Indien de gedeeltelijk arbeidsongeschikte deelnemer nog in actieve dienst is van de werkgever kan het bestuur op verzoek van de werkgever besluiten om dit artikel op een gedeelte van het ouderdomspensioen wel van toepassing te verklaren.

Artikel 12 - Variatie uitkeringen ouderdomspensioen

Keuze variatie uitkering bij ingang ouderdomspensioen

1. De (gewezen) deelnemer heeft het recht uitsluitend bij ingang van het ouderdomspensioen de hoogte van de uitkeringen zodanig te kiezen dat deze variëren in een verhouding van ten hoogste 100 : 75. Bij de toepassing van de verhouding 100 : 75 kan voor wat betreft het uitkeringsniveau voorafgaand aan de AOW richtleeftijd een bedrag ter grootte van de dubbele AOW-uitkering voor een gehuwde als omschreven in de Algemene ouderdomswet buiten beschouwing blijven. De berekening vindt plaats op basis van factoren die in bijlage 3 bij dit reglement zijn opgenomen. De factoren worden door het bestuur op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid voor een bepaalde periode vastgesteld. Na afloop van deze periode kunnen de factoren door een bestuursbesluit worden gewijzigd. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit lid bedoelde variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen.

Hoogte van het (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen

2. Bij de berekening van het (tijdelijk) partnerpensioen, het wezenpensioen en het bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen wordt uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in lid 1 zou zijn uitgekeerd.

Artikel 13 - Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. De (gewezen) deelnemer kan bij beëindiging van het deelnemerschap of op de ingangsdatum van het ouderdomspensioen ervoor kiezen een gedeelte van de aanspraak op ouderdomspensioen aan te wenden voor (het verhogen van) partnerpensioen.
2. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door het fonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. Het fonds dient vóór de gewenste aanwendingsdatum in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekend keuzeformulier.
3. Het partnerpensioen zal na de uitruil nooit meer bedragen dan 70% van het ouderdomspensioen dat na de uitruil resteert.
4. De keuze heeft geen betrekking op de hoogte van het wezenpensioen en op het deel van een ouderdomspensioen waarop een recht op uitbetaling rust als bedoeld in artikel 17.
5. Een keuze van de (gewezen) deelnemer voor verhoging van het partnerpensioen, heeft tot gevolg dat de opgebouwde aanspraak op ouderdomspensioen met een door het bestuur vast te stellen percentage wordt verlaagd. Het percentage van de verlaging wordt door het bestuur op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid per kalenderjaar vastgesteld en is in bijlage 3 bij dit reglement opgenomen. Na afloop van deze periode kan het percentage door een bestuursbesluit worden gewijzigd. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit lid bedoelde uitruilmogelijkheid.
6. De in dit artikel omschreven mogelijkheid tot uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen, heeft geen betrekking op het deel van het ouderdomspensioen dat op grond van artikel 17 lid 1 tot en met 3 is verevend.

Artikel 14 - Uitruil partnerpensioen in ouderdompensioen

1. Vanaf een half jaar tot uiterlijk drie maanden vóór de pensioendatum dan wel de eerdere ingangsdatum van het ouderdompensioen, kan de (gewezen) deelnemer kiezen voor een verhoging van de aanspraak op ouderdompensioen in plaats van een aanspraak op (tijdelijk) partnerpensioen.
2. De keuze geschiedt door middel van een keuzeformulier dat, na een daartoe strekkend verzoek, door het fonds aan de (gewezen) deelnemer ter beschikking wordt gesteld. Het fonds dient vóór de pensioendatum dan wel de eerdere ingangsdatum van het ouderdompensioen in het bezit te zijn van een zowel door de (gewezen) deelnemer als diens partner ondertekend keuzeformulier. Indien de (gewezen) deelnemer geen partner heeft, is het bepaalde in de vorige volzin niet van toepassing.
3. Een keuze van de (gewezen) deelnemer voor verhoging van het ouderdompensioen in plaats van de aanspraak op (tijdelijk) partnerpensioen, heeft tot gevolg dat de opgebouwde aanspraak op ouderdompensioen met een door het bestuur vast te stellen percentage wordt verhoogd, terwijl de opgebouwde aanspraak op (tijdelijk) partnerpensioen vervalt. Het percentage van de verhoging wordt door het bestuur op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid per kalenderjaar vastgesteld en is in bijlage 3 bij dit reglement opgenomen. Na afloop van deze periode kan het percentage door een bestuursbesluit worden gewijzigd. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit lid bedoelde uitruilmogelijkheid
De (gewezen) deelnemer kan verzoeken het vorenstaande slechts ten dele te doen toepassen met inachtneming van het in lid 4 bepaalde.
4. De in dit artikel omschreven mogelijkheid tot uitruil van (tijdelijk) partnerpensioen in ouderdompensioen, heeft geen betrekking op het (deel van het) (tijdelijk) partnerpensioen dat op grond van artikel 17 lid 5 tot en met 8 is toegekend aan een gewezen partner.

Artikel 15 - Deeltijdpensioen

Keuze voor deeltijdpensioen

1. De deelnemer heeft het recht om met deeltijdpensioen te gaan, mits de laatstelijk overeengekomen werktijd in verband met pensionering gelijktijdig minimaal evenredig wordt verminderd. De keuze van de deelnemer om met deeltijdpensioen te gaan is eenmalig en kan niet door de deelnemer of de werkgever worden herroepen.

Ingang van het deeltijdpensioen

2. Het deeltijdpensioen kan niet eerder ingaan dan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 55-jarige leeftijd bereikt. Een verzoek om deeltijdpensioen wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste drie maanden, maar niet eerder dan zes maanden voorafgaand aan de gewenste ingang van het deeltijdpensioen is ingediend bij het bestuur van het fonds.

3. Bij deeltijdpensioen wordt het pensioen voor het deel dat het ingaat berekend conform het bepaalde in artikel 11 over vervroeging van het ouderdomspensioen.

BIJZONDERE SITUATIES

Artikel 16 - Deeltijd deelnemers

Indien een deelnemer in een kalenderjaar minder dan het normale aantal arbeidsuren conform de geldende CAO, bij de werkgever werkt, gelden de volgende bijzondere bepalingen:

Premieberekening voor deeltijd deelnemers

1. De premie voor de deeltijd deelnemer wordt berekend over het in artikel 1 omschreven voltijdloon dat wordt vermenigvuldigd met een factor waarvan de teller wordt gevormd door het (gemiddeld) aantal te werken uren in deeltijdarbeid en de noemer gelijk is aan het aantal te werken uren volgens de bij de werkgever normaal geldende arbeidsduur.

Berekening pensioenopbouw voor deeltijd deelnemers

2. Het aantal deelnemersjaren tijdens een periode van deeltijdarbeid wordt gecorrigeerd door vermenigvuldiging met een factor waarvan de teller wordt gevormd door het gemiddeld aantal te werken uren in deeltijdarbeid in het betreffende jaar en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal te werken uren volgens de bij de werkgever normaal geldende arbeidsduur.

Deeltijd en arbeidsongeschiktheid

3. Indien tijdens een periode van deeltijdarbeid het deelnemerschap eindigt wegens arbeidsongeschiktheid of overlijden worden voor de berekening van de hoogte van partnerpensioen als bedoeld in artikel 6 lid 1 a, het wezenpensioen als bedoeld in artikel 8 lid 1 a en de voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid als bedoeld in artikel 18 lid 1 over de jaren gelegen na de beëindiging van het deelnemerschap, uitgegaan van het ouderdompensioen vermenigvuldigd met de onder 2 genoemde factor.

4. Het arbeidsongeschiktheidspensioen en het aanvullend partnerpensioen toe te kennen aansluitend aan een periode van deeltijdarbeid worden gecorrigeerd door vermenigvuldiging met de onder 2 genoemde factor. Het in de vorige volzin ten aanzien van het aanvullend partnerpensioen bepaalde, is van overeenkomstige toepassing bij overlijden van een gewezen deelnemer dan wel pensioengerechtigde als bedoeld in artikel 7 lid 1, die laatstelijk voor de beëindiging van het deelnemerschap in deeltijd werkzaam was.

5. Op verzoek van de werkgever kan het bestuur besluiten dat het bepaalde onder 1, 2, 3, en 4 buiten toepassing blijft.

Artikel 17 - Pensioen en scheiding

Ouderdomspensioen

1. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed of in geval van beëindiging van een geregistreerd partnerschap vindt verevening van het tijdens het partnerschap opgebouwde ouderdomspensioen plaats conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding.
2. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding.
3. In geval van beëindiging van het partnerschap als bedoeld in artikel 1 kan het bestuur het bepaalde in lid 1 toepassen, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in het notarieel verleden samenlevingscontract dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de beëindiging van het samenlevingscontract.
4. De kosten van verevening kan het bestuur in gelijke delen aan beide partijen in rekening brengen.

Partnerpensioen

5. Bij scheiding van een deelnemer verkrijgt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen als omschreven in artikel 1, dat zou zijn verkregen indien het deelnemerschap op de scheidingsdatum zou zijn beëindigd op de wijze als bedoeld in artikel 19.
6. Bij scheiding van een gewezen deelnemer dan wel pensioengerechtigde verkrijgt de gewezen partner aanspraak op een bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen als omschreven in artikel 1 dat de gewezen deelnemer ten behoeve van de gewezen partner heeft verkregen bij het eindigen van de deelneming.
7. De gewezen partner van de (gewezen) deelnemer dan wel pensioengerechtigde ontvangt een bewijs van de aanspraak op bijzonder (tijdelijk) partnerpensioen.
8. Het bepaalde in de leden 5 en 6 vindt geen toepassing, indien beide partners zulks overeenkomen bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden bij geregistreerd partnerschap, dan wel bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op de scheiding. De overeenkomst is slechts geldig indien aan deze overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Artikel 18 - Voortzetting pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid

1. Indien een deelnemer bij beëindiging van zijn deelnemerschap ononderbroken aanspraak heeft op een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), naar een arbeidsongeschiktheidspercentage van 35 of meer, zal, afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage, de opbouw van ouderdomspensioen tot de AOW richtleeftijd worden voortgezet overeenkomstig de onderstaande tabel:

Arbeitsongeschiktheidspercentage	Pensioenopbouw voortgezet voor:
35% tot 45%	40%
45% tot 55%	50%
55% tot 65%	60%
65% tot 80%	75%
80% tot 100%	100%

2. De pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid vindt plaats op basis van het loon zoals dat van toepassing was op 1 januari voorafgaande aan de datum van beëindiging van het deelnemerschap.

3. Indien het percentage van de arbeidsongeschiktheid wordt verhoogd respectievelijk indien dit percentage na te zijn verlaagd tot beneden 35, wordt verhoogd tot 35 of meer, vindt de voortzetting van de pensioenopbouw volgens het alsdan van toepassing zijnde percentage slechts plaats, indien en voor zover volgens een door het bestuur aan te wijzen medicus, een direct oorzakelijk verband bestaat met de op het tijdstip van beëindiging van het deelnemerschap bestaande arbeidsongeschiktheid.

4. Een verhoging of verlaging van het van toepassing zijnde percentage gaat in op de eerste dag van de maand volgend op die waarin het percentage van de arbeidsongeschiktheid is gewijzigd.

EINDE DEELNEMERSCHAP

Artikel 19 - Aanspraken bij beëindiging van het deelnemerschap

Indien het deelnemerschap eindigt, anders dan door pensionering, overlijden of arbeidsongeschiktheid, gelden de volgende bepalingen:

- 1.a. De gewezen deelnemer behoudt bij beëindiging van het deelnemerschap een premievrije aanspraak op ouderdomspensioen en op (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen.
  - b. De aanspraak op het aanvullend partnerpensioen als omschreven in artikel 7 komt te vervallen. Het vorenstaande geldt niet voor de gewezen deelnemer die onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever recht had op een tot de DSM-arbeidsvoorwaarden te rekenen uitkering of daarop aansluitend pensioen.
  - c. De onder a bedoelde premievrije aanspraak op ouderdomspensioen is gelijk aan het ouderdomspensioen dat is opgebouwd in de periode tussen aanvang en einde deelnemerschap alsmede de overeenkomstig de bepalingen van artikel 21 bij het fonds ingebrachte elders verworven aanspraken op pensioen.
  - d. Na overlijden van de onder a bedoelde gewezen deelnemer ontvangt:
    - de nagelaten partner een (tijdelijk) partnerpensioen conform het bepaalde in artikel 6 lid 1b en lid 2;
    - het kind een wezenpensioen conform het bepaalde in artikel 8 lid 1b.
  - e. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken. Het bepaalde in artikel 39 van de Pensioenwet zal bij verzoeken om een opgave van opgebouwde aanspraken van gewezen deelnemers in acht worden genomen.
2. Indien een gewezen deelnemer wiens deelnemerschap is geëindigd wegens arbeidsongeschiktheid, opnieuw deelnemer wordt, kan het bestuur nadere regelen stellen met betrekking tot de aanspraken voortvloeiende uit de vroegere deelnemersperiode.

Artikel 20 – Afkoop van aanspraken

1. Indien het jaarlijks pensioen twee jaar na het einde van het deelnemerschap, of indien eerder, bij ingang van het ouderdomspensioen het bedrag van € 458,06 per jaar (niveau 1 januari 2014) op de pensioendatum niet te boven gaat, heeft het fonds gedurende zes maanden het recht het pensioen af te kopen, tenzij de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming heeft gemeld aan het fonds dat er een procedure tot waardeoverdracht is gestart. Bij de afkoop van ouderdomspensioen waarin begrepen bijzonder ouderdomspensioen wordt ook de daarbij behorende aanspraak op partner- en wezenpensioen afgekocht. De afkoopsom wordt vastgesteld aan de hand van de in bijlage 4 opgenomen tabel voor afkoop van kleine pensioenaanspraken. De afkoopsom wordt ter hand gesteld van de rechthebbende.

2. Het fonds is bevoegd om klein partnerpensioen, klein bijzonder partnerpensioen en fiscaal bovenmatig pensioen af te kopen. Het bestuur van het fonds neemt het bepaalde ter zake van afkoop bij of krachtens de Pensioenwet in acht.

3. Het in lid 1 vermelde bedrag van zal jaarlijks per 1 januari bij ministeriële regeling worden aangepast aan de prijsontwikkeling.

Artikel 21 - Waardeoverdracht

Inkomende waardeoverdracht

1. De deelnemer heeft het recht pensioenaanspraken uit een vorige dienstbetrekking in te brengen in de pensioenregeling van de werkgever of de aangesloten onderneming door middel van waardeoverdracht. De deelnemer dient zich daartoe uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van de arbeidsovereenkomst met de werkgever of de aangesloten onderneming bij het fonds te melden. Een aan het fonds ten behoeve van een deelnemer overgedragen waarde ingevolge het bepaalde in de vorige volzin zal worden aangewend ter verwerving van aanspraken op pensioen voor de betrokken deelnemer, waarbij de waarde volgens het bestuur vast te stellen regels zal worden toegevoegd aan het opgebouwde ouderdomspensioen, (tijdelijk) partnerpensioen en wezenpensioen. Dit met inachtneming van de vaste onderlinge verhoudingen tussen de pensioensoorten zoals deze uit het pensioenreglement voortvloeien.

Het fonds waarborgt dat de actuariële waarde van de door de deelnemer te verwerven pensioenaanspraken ten minste gelijk is aan de op dezelfde grondslagen berekende waarde van de over te dragen pensioenaanspraken.

Uitgaande waardeoverdracht

2. Het fonds is verplicht om na een verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht de overdrachtswaarde van diens pensioenaanspraken over te dragen indien sprake is van een individuele beëindiging van de dienstbetrekking bij de werkgever of aangesloten onderneming dan wel individuele beëindiging van de deelneming en indien die waardeoverdracht ertoe strekt het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever of de beroepspensioenregeling.

De partner van de gewezen deelnemer moet instemmen met de overdracht van de waarde van de aanspraak op (tijdelijk) partnerpensioen.

De deelnemer dient daartoe uiterlijk binnen zes maanden na aanvang van de verwerving van de pensioenaanspraken in de door het ontvangende pensioenfonds uitgevoerde pensioenregeling een opgave gevraagd te hebben van zijn pensioenaanspraken aan het ontvangende pensioenfonds en daarna het verzoek tot waardeoverdracht aan het ontvangende pensioenfonds te hebben gedaan.

Collectieve overdracht bij liquidatie pensioenfonds

3. Het fonds is verplicht tot collectieve waardeoverdracht aan een ander pensioenfonds bij liquidatie van het fonds.

Waardeoverdracht naar andere lidstaat

4. Het fonds is verplicht tot waardeoverdracht aan een pensioeninstelling uit een andere lidstaat of verzekeraar met zetel buiten Nederland op verzoek van de gewezen deelnemer.

Waardeoverdracht in andere gevallen

5. In de andere in de Pensioenwet genoemde situaties is het fonds bevoegd om mee te werken aan een waardeoverdracht.

6. Het bestuur neemt het bepaalde ter zake van waardeoverdracht bij of krachtens de Pensioenwet in acht.

TOESLAGVERLENING

Artikel 22 – Voorwaardelijke toeslagen

1. Op de opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de algemene loonsverhogingen bij de werkgever in de periode van 2 januari van het voorafgaande kalenderjaar tot en met 1 januari van het desbetreffende kalenderjaar. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenaanspraken worden aangepast. Daarbij kan het bestuur besluiten de toeslag te beperken tot 5%. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd. partner en het wezenpensioen voor de kinderen van een gewezen deelnemer op wie het bepaalde in artikel 18 lid 1 van toepassing is en

1. de aanspraken op ouderdompensioen, het partnerpensioen voor de partner en het wezenpensioen voor de kinderen van een gewezen deelnemer op wie het bepaalde in artikel 19 lid 1 onder a van toepassing is,

wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van de consumenten prijsindex (CPI-Alle Huishoudens-afgeleid), zoals vastgesteld door het CBS. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten en pensioenaanspraken worden aangepast. Daarbij kan het bestuur besluiten de toeslag te beperken tot 5%.

Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

Het bestuur kan besluiten tot het verlenen van een volledige toeslag, indien de nominale dekkingsgraad van het fonds tenminste gelijk is aan 105% plus het vereist eigen vermogen. Indien de dekkingsgraad lager is dan 105% plus het minimaal vereist eigen vermogen, zal er geen toeslagverlening plaatsvinden. Bij een dekkingsgraad gelegen tussen het niveau van 105% plus het minimaal vereist eigen vermogen en het niveau van 105% plus het vereist eigen vermogen, kan het bestuur besluiten de toeslagverlening pro rata toe te kennen, waarbij de dekkingsgraad na de toekenning van toeslagen altijd tenminste gelijk moet zijn aan het niveau van 105% plus het minimaal vereist eigen vermogen.

3. Bij de vaststelling van de onder 2 vermelde toeslag gaat het bestuur uit van het percentage waarmee de consumenten prijsindex (CPI-Alle Huishoudens-afgeleid) is gestegen in de laatst verstreken maand oktober ten opzichte van het percentage in de daaraan voorafgaande maand oktober.

4. Indien in enig jaar een besluit is genomen tot het verlenen van geen of een gedeeltelijke aanpassing als bedoeld in de leden 1 of 2, kan het bestuur met inachtneming van het bepaalde in de leden 1 of 2 op een later tijdstip besluiten tot verlening van een inhaaltoeslag tot maximaal de hoogte van de in het verleden niet verleende toeslag(en).

5. Het bestuur behoudt zich het recht voor om het beleid als vastgelegd in dit artikel aan te passen, in overeenstemming met de in de statuten omschreven formele vereisten terzake van reglementswijzigingen. Toekomstige wijzigingen in dit artikel zijn verbindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden van het fonds.

HOOFDSTUK 3 - PENSIOENSPAREN

Artikel 23 - Doel en omschrijving

1. Het doel van het pensioensparen is de deelnemer in staat te stellen aanvullend op uit hoofdstuk 2 voortvloeiende aanspraken extra pensioen op te bouwen middels inleg van vrijwillige eigen bijdragen.

Hierbij is sprake van een premieovereenkomst als bedoeld in artikel 10 Pensioenwet.

2. Het pensioensparen voorziet in de opbouw ten behoeve van de deelnemer van een pensioenspaarkapitaal. De opbouw van het pensioenspaarkapitaal kan gericht zijn op de aanvulling van pensioenaanspraken op grond van hoofdstuk 2, te weten: ouderdompensioen en eventueel een partnerpensioen.

3. De opbouw van het pensioenspaarkapitaal geschiedt met inachtneming van de daartoe nader te bepalen fiscale ruimtes die zijn vastgelegd in de Richtlijn Vrijwillig Bijsparen en is mede afhankelijk van de in artikel 24 lid 3 geboden keuzemogelijkheid.

4. Ter invulling van het bepaalde in dit artikel wordt door het fonds voor iedere deelnemer een individueel pensioenspaarkapitaal aangehouden en geadministreerd, dat wordt gevormd door bijdragen van de deelnemer en door de daarover behaalde rente. Een en ander zoals beschreven in de overige artikelen van dit hoofdstuk.

5. Het pensioenspaarkapitaal zal op de inkoopdatum met inachtneming van het bepaalde in artikel 24 lid 3 worden aangewend voor een ouderdompensioen en eventueel een partnerpensioen.

6. De aanspraak op ouderdompensioen en eventueel partnerpensioen is in hoogte uitsluitend afhankelijk van het door het fonds ten behoeve van de deelnemer gevormde pensioenspaarkapitaal alsmede van de inkooptarieven welke zijn gebaseerd op de actuariële grondslagen van het fonds.

Artikel 24 - De vrijwillige bijdrage

Hoogte/aanwenden vrijwillige bijdragen

1. De hoogte van de vrijwillige bijdrage is afhankelijk van de voorgenomen bestemming van het pensioenspaarkapitaal zoals omschreven in lid 3 alsmede in de in bijlage 5 bij dit reglement opgenomen Richtlijn Vrijwillig Bijsparen. De in de Richtlijn Vrijwillig Bijsparen weergegeven percentages kunnen worden toegepast op het pensioengevend loon bij pensioensparen.
2. Bij aanvang van het pensioensparen dient de deelnemer aan te geven voor welke pensioensoorten een vrijwillige bijdrage zal worden aangewend. De maximale hoogte van de bijdrage die de deelnemer per kalenderjaar kan toevoegen aan het pensioenspaarkapitaal wordt op verzoek van de deelnemer berekend door het fonds. Deze berekening vindt plaats aan de hand van de percentages zoals weergegeven in de Richtlijn Vrijwillig Bijsparen en is afhankelijk van de gemaakte keuze als bedoeld in lid 3.
3. De deelnemer heeft bij aanvang van het pensioensparen bij de bepaling van de pensioensoorten de volgende keuzemogelijkheid:
  - a. De deelnemer kan ervoor kiezen de vrijwillige bijdrage en het daaruit te vormen pensioenspaarkapitaal op de voorgenomen inkoopdatum aan te wenden ter aanvulling van het ouderdomspensioen. De jaarlijkse vrijwillige bijdrage wordt gemaximeerd op de percentages zoals weergegeven bij ouderdomspensioen exclusief partnerpensioen in de tabel die is opgenomen in de Richtlijn Vrijwillig Bijsparen.
  - b. Indien de deelnemer ervoor gekozen heeft, de vrijwillige bijdrage en het daaruit te vormen pensioenspaarkapitaal op de voorgenomen inkoopdatum aan te wenden ter aanvulling van het ouderdomspensioen inclusief partnerpensioen, wordt de jaarlijkse bijdrage gemaximeerd op de percentages zoals weergegeven bij ouderdomspensioen inclusief partnerpensioen in de tabel die is opgenomen in de Richtlijn Vrijwillig Bijsparen.
4. Een keuze als bedoeld in lid 3 heeft de volgende consequenties:
  - a. Een keuze als bedoeld in lid 3, onderdeel a heeft als consequentie dat geen bijzonder partnerpensioen zal worden toegekend in geval van scheiding.
  - b. Een keuze als bedoeld in lid 3, onderdeel b heeft als consequentie dat met inachtneming van artikel 31 lid 7 een bijzonder partnerpensioen zal worden toegekend in geval van scheiding.
5. Met schriftelijke instemming van de partner kan de deelnemer op elk gewenst moment voorafgaand aan de inkoopdatum een gemaakte keuze als bedoeld in lid 3 onderdeel b wijzigen.
6. Ongeacht de keuzemogelijkheid als bedoeld in lid 3 vindt met inachtneming van artikel 31 verevening plaats van het tijdens het huwelijk en/of geregistreerd partnerschap opgebouwde pensioenspaarkapitaal.
7. De door de deelnemer gewenste vrijwillige bijdrage wordt door de deelnemer aan de werkgever meegegeven. De deelnemer kan er in overleg met de werkgever voor kiezen om eenmalig - maximaal 3 keer per jaar - en/of periodiek een vrijwillige bijdrage op het loon te laten inhouden, met dien verstande dat:
  - een periodieke vrijwillige bijdrage ten minste 0,5% van het loon als bedoeld in artikel 1 zal bedragen;
  - een eenmalige vrijwillige bijdrage ten minste € 250 zal bedragen.Het bestuur kan voornoemde minima aanpassen en aan de vrijwillige bijdrage met inachtneming van lid 2 maxima verbinden.
8. De volgens lid 2 vastgestelde vrijwillige bijdrage zal door het fonds worden aangewend ter verhoging van het pensioenspaarkapitaal.

Aanpassing van de vrijwillige bijdrage

9. De deelnemer die met de werkgever de inhouding van periodieke vrijwillige bijdragen is overeengekomen, kan met de werkgever jaarlijks uiterlijk op 31 december overeenkomen dat deze vrijwillige bijdragen worden gestaakt, verhoogd of verlaagd. Hiervoor stelt de werkgever een aanpassingsformulier ter beschikking.

Afdracht van de vrijwillige bijdrage

10. Vrijwillige eigen bijdragen kunnen alleen door inhouding op het loon worden geëffectueerd.

11. De in enige maand door de werkgever ingehouden vrijwillige bijdragen van de werknemers zullen uiterlijk de 15de van de volgende maand aan het fonds worden overgedragen met valuta per einde van de maand waarover een vrijwillige bijdrage ingehouden werd.

12. Indien de werkgever een onjuiste vrijwillige bijdrage op het loon van de deelnemer heeft ingehouden kan het fonds eventueel door haar geleden schade op de werkgever verhalen.

Artikel 25 - Rendementsvergoeding over het pensioenspaarkapitaal

1. Per 1 januari van ieder kalenderjaar zal door het bestuur worden vastgesteld wat het over het voorgaande kalenderjaar door het fonds behaalde renteresultaat is, behaald over de som van de beleggingen die zijn gerelateerd aan het gezamenlijke bedrag van de pensioenspaarkapitalen van alle deelnemers. Het behaalde renteresultaat wordt uitgedrukt in een percentage dat wordt vastgesteld door het bestuur, dat zich daarbij zal baseren op de totale beleggingsopbrengst van het fonds.

Indien de totale beleggingsopbrengst in enig jaar negatief is, zal het bestuur het percentage rentewinst op nihil stellen, waarbij in toekomstige jaren waarin de totale beleggingsopbrengst positief is, door het bestuur hiermee rekening wordt gehouden, bij de vaststelling van het percentage rentewinst.

2. Het pensioenspaarkapitaal van iedere deelnemer, wordt, indien van toepassing, jaarlijks verhoogd met het conform lid 1 berekende percentage van de rentewinst. Hierbij wordt rekening gehouden met de valuteringswijze zoals bedoeld in artikel 24 lid 11, met dien verstande dat de verhoging over het eerste halfjaar geschiedt met het percentage rentewinst behaald over het voorlaatste kalenderjaar en de verhoging over het laatste halfjaar geschiedt met het percentage rentewinst behaald over het laatste kalenderjaar.

3. Bij beëindiging van de deelneming in de loop van een kalenderjaar zal op dat moment, met valuteringswijze tot dat moment, het bepaalde in lid 2 overeenkomstig worden toegepast. De factoren die worden gehanteerd met betrekking tot het omzetten van het pensioenspaarkapitaal naar een pensioenuitkering zijn opgenomen in bijlage 8.

Artikel 26 - Aanwending van het pensioenspaarkapitaal

Pensioenspaarkapitaal wordt omgezet in direct ingaand ouderdomspensioen met of zonder een partnerpensioen

1. Het pensioenspaarkapitaal wordt op de inkoopdatum, conform de laatst gemaakte keuze van de deelnemer als bedoeld in artikel 24 lid 3, omgezet in een direct ingaand ouderdomspensioen of een direct ingaand ouderdomspensioen in combinatie met een partnerpensioen.
2. De fiscale maxima zoals opgenomen in artikel 33 zullen in acht worden genomen.
3. De inkoop van het ouderdomspensioen eventueel in combinatie met partnerpensioen vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen van het fonds.

Variatie pensioenuitkeringen

4. De deelnemer heeft het recht eenmalig uiterlijk bij ingang van het ouderdomspensioen de hoogte van de uitkeringen zodanig te kiezen dat deze tezamen met het ouderdomspensioen op grond van hoofdstuk 2, variëren in een verhouding van ten hoogste 100 : 75. Bij de toepassing van de verhouding 100:75 kan voor wat betreft het uitkeringsniveau voorafgaande aan de AOW leeftijd een bedrag ter grootte van de dubbele AOW-uitkering voor een gehuwde, als omschreven in de Algemene ouderdomswet buiten beschouwing blijven.
5. Bij de toepassing van lid 4 wordt voor de berekening van het (bijzonder) partnerpensioen en het wezenpensioen uitgegaan van het ouderdomspensioen dat zonder toepassing van het bepaalde in lid 4 zou zijn uitgekeerd.
6. Bij de toepassing van de leden 4 en 5 is artikel 14 van overeenkomstige toepassing.

Deeltijdpensioen

7. De deelnemer heeft het recht om met deeltijdpensioen te gaan. Hierbij is artikel 15 van overeenkomstige toepassing.

Deeltijdwerk in de laatste tien jaar voor pensioendatum

8. Indien in de periode van 10 jaar voor het bereiken van de pensioendatum een deeltijdfunctie wordt aanvaard met een dienstverbandpercentage van ten minste 50% van de omvang onmiddellijk daaraan voorafgaande, wordt, indien en voorzover er geen sprake is van deeltijdpensionering de deelnemer in de gelegenheid gesteld de pensioenopbouw volgens dit hoofdstuk te continueren op basis van het pensioengevend loon volgens artikel 1 onmiddellijk voorafgaand aan de aanvang van de deeltijdfunctie.

Artikel 27 - Vervroeging van de aanwending van het pensioenspaarkapitaal

1. Op verzoek van de deelnemer kan het pensioenspaarkapitaal eerder worden aangewend dan op de pensioendatum, maar niet eerder dan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 55-jarige leeftijd bereikt.
2. De deelnemer kan het pensioenspaarkapitaal alsdan aanwenden voor een uitkering van ouderdomspensioen of ouderdomspensioen met een aanspraak op partnerpensioen.
3. Aanwending van het pensioenspaarkapitaal voor ouderdomspensioen dat vervroegd ingaat, is uitsluitend mogelijk indien de aanspraak op ouderdomspensioen op grond van hoofdstuk 2 onder toepassing van het bepaalde in artikel 11 eveneens wordt vervroegd.
4. Een verzoek om vervroeging wordt uitsluitend in behandeling genomen indien het verzoek ten minste drie maanden maar niet eerder dan zes maanden voor de gewenste vervroegde ingangsdatum van het ouderdomspensioen is ingediend bij het bestuur van het fonds. Bij dit verzoek wordt de beoogde vervroegde ingangsdatum vermeld.

Artikel 28 - Aanwending pensioenspaarkapitaal na overlijden vóór de pensioendatum

1. Na overlijden van een deelnemer vóór het tijdstip dat het pensioenspaarkapitaal conform artikel 27 is aangewend, wordt het pensioenspaarkapitaal aangewend ten behoeve van een (tijdelijke) aanvulling op het partnerpensioen en/of wezenpensioen op grond van hoofdstuk 2, rekening houdend met de fiscale maatstaven.

2. Indien na aanwending van het pensioenspaarkapitaal voor de in lid 1 genoemde pensioensoorten het fiscale maximum is bereikt, zal een eventueel surplus pensioenspaarkapitaal door middel van een uitkering ineens aan de nabestaanden ter beschikking worden gesteld. Het fonds zal hierover de wettelijke inhouding verrichten op basis van een belastingtarief geldend voor nog niet AOW-gerechtigde belastingplichtigen.

3. Bij gelijktijdig overlijden van de deelnemer en zijn partner en/of kinderen zal de uitkering van het pensioenspaarkapitaal als bedoeld in lid 2 plaatsvinden aan de erfgenamen van de deelnemer.

Artikel 29 - Beëindiging van het pensioensparen vóór de pensioendatum

Aanwending pensioenspaarkapitaal voor inkoop aanspraken

Indien het dienstverband en daarmee samenhangende het deelnemerschap aan het pensioensparen anders dan door overlijden eindigt op een tijdstip gelegen vóór de pensioendatum, wordt het pensioenspaarkapitaal volgens de laatst gemaakte keuze aangewend voor de inkoop van aanspraken bij het fonds op ouderdomspensioen en/of partnerpensioen. De inkoop van ouderdomspensioen of ouderdomspensioen en partnerpensioen vindt plaats op basis van de actuariële grondslagen van het fonds, zoals opgenomen in de actuariële en bedrijfstechnische nota van het fonds. De gewezen deelnemer ontvangt een bewijs van de premievrije aanspraken. Het bepaalde in artikel 39 Pensioenwet zal bij verzoeken om een opgave van opgebouwde aanspraken van gewezen deelnemers in acht worden genomen.

Artikel 30 - Waardeoverdracht

Het bepaalde in artikel 21, leden 2 tot en met 6 is voor de rechten die voortvloeien uit dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 31 - Pensioensparen en scheiding

Ouderdomspensioen

1. In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed of in geval van beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door overlijden, vindt conform de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding verevening plaats van het tijdens het huwelijk dan wel geregistreerd partnerschap opgebouwde pensioenspaarkapitaal ten behoeve van ouderdomspensioen.
2. Bij scheiding vóór de inkoopdatum wordt de verevening als volgt bepaald. Door het fonds wordt per de scheidingsdatum berekend welk deel van het pensioenspaarkapitaal tijdens het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap is opgebouwd. Vijftig procent (of een ander door partijen overeengekomen percentage) van het volgens dit lid bepaalde pensioenspaarkapitaal wordt onttrokken aan het pensioenspaarkapitaal van de deelnemer en wordt aan de gewezen vereveningsgerechtigde partner toegerekend.
3. Alvorens het pensioenspaarkapitaal conform lid 2 wordt verdeeld zal, indien van toepassing, een kapitaal worden onttrokken dat volgens lid 7 is benodigd ter verwerving van een aanspraak op bijzonder partnerpensioen.
4. Het volgens lid 2 en lid 3 vastgestelde pensioenspaarkapitaal wordt aangewend voor de inkoop van een aanspraak op ouderdomspensioen volgens het basispensioen.
5. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing indien partijen verevening van pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden, voorwaarden bij geregistreerd partnerschap of bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding.
6. In geval van beëindiging van het samenlevingsverband kan het fonds dit artikel toepassen als ware sprake van scheiding, indien beide partijen dit zijn overeengekomen in het notarieel verleden samenlevingscontract dan wel in een notariële akte opgemaakt bij de beëindiging van het samenlevingscontract.

Partnerpensioen

7. Ingeval de deelnemer op de scheidingsdatum conform artikel 24 lid 3, onderdeel b het pensioenspaarkapitaal heeft bestemd voor de inkoop van een ouderdomspensioen én partnerpensioen op de gewenste inkoopdatum, behoudt de gewezen partner een aanspraak op een bijzonder partnerpensioen bij scheiding.
8. Het bijzonder partnerpensioen bij scheiding vóór de inkoopdatum wordt als volgt bepaald. Het fonds berekent welke aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen - in de verhouding 100% ouderdomspensioen en 70% partnerpensioen - op de scheidingsdatum had kunnen worden verworven met het aanwezige pensioenspaarkapitaal. Uit het pensioenspaarkapitaal wordt vervolgens dat deel onttrokken dat noodzakelijk is voor het verzekeren van een aanspraak op het aldus vastgestelde bijzonder partnerpensioen bij het fonds.
9. Het bepaalde in de leden 7 en 8 vindt geen toepassing indien beide partners zulks overeenkomen bij huwelijkse voorwaarden of voorwaarden bij geregistreerd partnerschap, dan wel bij een schriftelijke overeenkomst met het oog op scheiding. De overeenkomst is slechts geldig indien aan deze overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht, dat het bereid is een uit de afwijking voortvloeiend pensioenrisico te dekken.

Artikel 32 – Voorwaardelijke toeslagen

Op de ingegane uitkeringen alsmede de door beëindiging van het deelnemerschap bij het fonds verkregen pensioenaanspraken uit hoofde van het pensioenspaarkapitaal is het bepaalde in artikel 22 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 33 - Fiscale bepalingen

1. Op de inkoopdatum kan het ouderdomspensioen dat voortvloeit uit het aanwenden van het pensioenspaarkapitaal, samen met de aanspraken op ouderdomspensioen uit hoofde van hoofdstuk 2, nooit leiden tot een hogere aanspraak dan 100% van het laatste loon als bedoeld in artikel 1 van de deelnemer, dan wel het laatste hogere feitelijke jaarinkomen van de deelnemer voorzover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt, verminderd met een bedrag ter grootte van de AOW-uitkering voor een gehuwde gerechtigde met een partner die eveneens AOW gerechtigd is. Bij de toetsing van de pensioenaanspraak uit hoofde van hoofdstuk 2 samen met de pensioenuitkering uit het pensioenspaarkapitaal, zal ter bepaling van het laatste loon, mede worden uitgegaan van het gemiddelde van de variabele beloningsbestanddelen die de werknemer gedurende zijn deelnemerschap over een periode van 5 jaren voorafgaande aan de inkoopdatum heeft genoten. Het bestuur is bevoegd nadere regels te stellen met betrekking tot de daarbij in aanmerking te nemen variabele beloningsbestanddelen.

2. Bij de toepassing van het in lid 1 genoemd maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

3. Bij overschrijding van de in lid 1 genoemde 100%-grens wordt het deel van het pensioenspaarkapitaal dat de overschrijding veroorzaakt naar keuze van de deelnemer aangewend voor de inkoop bij het fonds van extra partnerpensioen en/of wezenpensioen. Hierbij kunnen de maxima voor deze pensioensoorten zoals omschreven in de leden 5 en 7 van dit artikel niet worden overschreden.

4. Indien na toepassing van lid 3 van dit artikel nog sprake is van overschrijding van de fiscale grens van 100% zal het deel van het pensioenspaarkapitaal dat deze overschrijding veroorzaakt worden vervangen door een uitkering ineens aan de deelnemer. Het fonds zal op deze uitkering de wettelijke inhoudingen verrichten welke te allen tijde zullen worden gebaseerd op het belastingtarief geldend voor nog niet AOW gerechtigde belastingplichtigen.

5. Het partnerpensioen dat voortvloeit uit het aanwenden van het pensioenspaarkapitaal, kan, tezamen met de aanspraken op partnerpensioen uit hoofde van hoofdstuk 2, nooit leiden tot een hogere aanspraak dan 70% van het laatste loon, voor zover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt te verminderen met de AOW-uitkering voor een gehuwde waarvan de partner eveneens AOW gerechtigd is. Bij deze toetsing zal ter bepaling van het laatste loon mede worden uitgegaan van het loon dat de werknemer tot aan de pensioendatum, binnen de salarisschaal waarin hij was ingedeeld, had kunnen bereiken zou hij niet zijn overleden. Bovendien zal ter bepaling van het laatste loon worden uitgegaan van het gemiddelde van de variabele beloningsbestanddelen die de werknemer gedurende zijn deelnemerschap over een periode van 5 jaren voorafgaande aan de inkoopdatum heeft genoten. Het bestuur is bevoegd nadere regelen te stellen met betrekking tot de daarbij in aanmerking te nemen variabele beloningsbestanddelen. Het bepaalde in lid 4 is van overeenkomstige toepassing.

6. Bij de toepassing van het in lid 5 genoemde maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

7. Het wezenpensioen dat voortvloeit uit het aanwenden van het pensioenspaarkapitaal, kan, tezamen met de aanspraken op wezenpensioen uit hoofde van het basispensioenreglement, nooit leiden tot een hogere aanspraak dan 14% van het laatste loon, voor zover dat krachtens fiscaal recht als pensioengevend mag worden aangemerkt. Voor ieder kind waarvan beide ouders zijn overleden geldt een percentage van 28%. Bij deze toetsing zal ter bepaling van het laatste loon mede worden uitgegaan van het loon dat de werknemer tot aan de pensioendatum, binnen de salarisschaal waarin hij was ingedeeld, had kunnen bereiken zou hij niet zijn overleden. Bovendien zal ter bepaling van het laatste loon worden uitgegaan van het gemiddelde van de variabele beloningsbestanddelen die de werknemer gedurende zijn deelnemerschap over een periode van 5 jaren voorafgaande aan de inkoopdatum heeft genoten. Het bestuur is bevoegd nadere regelen te stellen met betrekking tot de daarbij in aanmerking te nemen variabele beloningsbestanddelen. Het bepaalde in lid 4 is van overeenkomstige toepassing.

8. Bij de toepassing van het in lid 7 genoemde maximum zal een overschrijding daarvan tengevolge van de in artikel 18d van de Wet op de loonbelasting 1964 omschreven oorzaken buiten beschouwing blijven.

9. Voor de vaststelling van dit maximum dient het loon te worden verminderd met een bedrag ter grootte van de AOW-uitkering voor een gehuwde met een partner die eveneens AOW gerechtigd is.

HOOFDSTUK 4 - DIVERSEN

Artikel 34 - Financiering en bijdragen

Werkgeversbijdrage

1. De werkgever is aan het fonds een bijdrage verschuldigd ter grootte van 22% van het loon van de deelnemers in het fonds. Voor de medewerkers geboren voor 1950 en in dienst voor 1 januari 2006 is de werkgever aan het fonds een bijdrage verschuldigd van 18% van het loon. De werkgever kan de bijdrage verminderen, opschorten of beëindigen bij een ingrijpende wijziging van omstandigheden als bedoeld in artikel 12 Pensioenwet, nadat hierover overleg is gepleegd met de vakorganisaties die gebruikelijk betrokken zijn bij het overleg over de bij DSM toe te passen arbeidsvoorwaarden. Hierover moet mededeling worden gedaan aan het bestuur. De bijdrage zal echter in enig kalenderjaar ten minste gelijk zijn aan de som van de met in achtneming van lid 2 in dat kalenderjaar op het loon van de deelnemers ingehouden bijdragen.

Deelnemersbijdrage

2. De deelnemer is de bijdrage verschuldigd zoals omschreven in de op hem van toepassing zijnde arbeidsovereenkomst. De bijdragen van de deelnemers worden door de werkgever in termijnen ingehouden op het loon en afgedragen aan het fonds, als onderdeel van de in lid 1 bedoelde bijdrage van de werkgever.

3. Bijdragen zijn niet verschuldigd en geen aanspraken worden verworven over tijdvakken waarover geen loon wordt ontvangen. Indien en voorzover over deze tijdvakken de bijdragen worden voldaan, worden over deze tijdvakken alsnog aanspraken toegekend. Het opnemen van onbetaald verlof tot een maximum van 18 maanden door de deelnemer tijdens de deelneming is niet van invloed op de dekking uit hoofde van het partnerpensioen.

Uitvoeringsovereenkomst

4. De premie is nader omschreven in de tussen het fonds en de werkgever gesloten uitvoeringsovereenkomst.

Affinanciering

5. De jaarlijkse aanspraken dienen in elk geval steeds aan het einde van ieder kalenderjaar dan wel, indien het deelnemerschap eerder eindigt, bij beëindiging van het deelnemerschap volledig te zijn gefinancierd.

Artikel 35 – Beperkende bepalingen

Korting van verworven aanspraken en rechten

1. Ingeval er sprake is van een dekkingstekort kan het fonds besluiten de verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen indien het fonds niet in staat is binnen een redelijke termijn het dekkingstekort op te lossen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgever onevenredig worden geschaad en alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet zoals uitgewerkt in het kortetermijnherstelplan.

2. De in het vorige lid bedoelde vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten zal plaatsvinden in de vorm van een gelijke procentuele korting op alle opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten, met dien verstande dat, indien het kortingspercentage meer zou zijn dan 10%, het bestuur zal onderzoeken of en in hoeverre er aanleiding is om dat deel van de korting dat voornoemde 10% overschrijdt, op een andere wijze te verdelen over de belanghebbenden bij het fonds.

3. Ingeval het fonds besluit tot korting van de rechten informeert het fonds de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, vakorganisaties en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

4. De vermindering, bedoeld in lid 1, kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, vakorganisaties, de werkgever en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

Korting pensioenopbouw

5. Indien op enig moment blijkt dat de over het verstreken deel van de looptijd van de uitvoeringsovereenkomst conform het bepaalde in artikel 34 lid 1 betaalde cumulatieve premie, lager is dan de door het fonds over diezelfde periode conform de ABTN cumulatief berekende (gedempte) kostendekkende premie, kan het bestuur besluiten om de toekomstige opbouw van pensioenaanspraken zodanig te verlagen, dat er van het hiervoor bedoelde tekort (premietekort) geen sprake zal zijn.

Het bestuur kan slechts besluiten om van de hiervoor bedoelde verlaging af te zien, indien de technische voorziening en het vereist eigen vermogen volledig door waarden zijn gedekt en de voorwaardelijke toeslagen als bedoeld in artikel 22 kunnen worden verleend.

Het bestuur kan pas besluiten tot een vermindering van de pensioenopbouw zoals hierboven bedoeld, nadat het bestuur de werkgever en vakorganisaties van de voorgenomen vermindering in kennis heeft gesteld.

6. Het fonds informeert de deelnemers, vakorganisaties en de werkgever schriftelijk over het besluit tot vermindering als bedoeld in lid 5.

Artikel 36 - Algemene bepalingen

1. Toekenning van pensioen geschiedt op schriftelijke aanvraag. Bij deze aanvraag moeten de door het bestuur nodig geachte bescheiden worden overgelegd. Het pensioen kan ook ambtshalve worden toegekend. Degene aan wie een pensioen is toegekend ontvangt hiervan een opgave.
2. Degene die een uitkering ontvangt, dient jaarlijks, vóór een door het bestuur vast te stellen datum, een "verklaring van in-leven-zijn" in te zenden. Bij nalatigheid wordt de uitkering opgeschort. In de gevallen waarin het fonds zich op andere wijze heeft overtuigd van het feit dat betrokkene nog in leven is, kan inzending achterwege blijven.
3. De (gewezen) deelnemer respectievelijk de andere rechthebbende(n) is (zijn) verplicht om het fonds schriftelijk opgave te doen van de wijzigingen met betrekking tot kinderen en scheiding.
4. De (gewezen) deelnemer resp. de andere rechthebbende(n) dien(t)en het bestuur desgevraagd alle inlichtingen te verschaffen die voor een juiste uitvoering van dit reglement gewenst zijn. Bij weigering of bij onjuiste inlichtingen worden de pensioenaanspraken naar de eisen van redelijkheid en billijkheid door het bestuur vastgesteld.
5. De pensioenen worden giraal in euro's uitbetaald.
De aan de betaling verbonden overmakingskosten kunnen op de uitkering in mindering worden gebracht.
6. De uitbetaling van pensioenen en van andere (rest) uitkeringen geschiedt aan de gerechtigde op pensioen of aan diens wettelijke vertegenwoordiger, dan wel onder overlegging van een bewijs van machtiging aan diens gemachtigde. Bij uitbetaling aan of door middel van een ander dan de gerechtigde, dient desverlangd een "verklaring van in-leven-zijn" van de gerechtigde te worden overgelegd.
De uitbetaling van het wezenpensioen voor de minderjarige kinderen geschiedt aan de vader of moeder of aan degene die, naar het oordeel van het bestuur, de zorg voor de opvoeding van het kind op zich heeft genomen.
7. Ten onrechte genoten uitkeringen moeten worden terugbetaald.
8. Indien de arbeidsongeschiktheid of het overlijden is veroorzaakt door schuld van derden dient de (gewezen) deelnemer dan wel zijn/haar rechtsopvolger, zijn/haar rechten die hij/zij tegen derden geldend zou kunnen maken aan het pensioenfonds te cederen. Slechts in het geval betrokkene dit weigert kan het bestuur besluiten, de voorziene uitkeringen niet toe te kennen.
De cessie zal geschieden tot een maximum gelijk aan de contante waarde van de door het fonds te verrichten uitkeringen.
9. Indien het pensioen voorzover ingevolge dit reglement verworven over de jaren na beëindiging van het deelnemerschap ingevolge het bepaalde in artikel 18 lid 1, tezamen met het pensioen dat betrokkene over die jaren elders op grond van een arbeidsverhouding heeft verkregen uitgaan boven het pensioen dat ingevolge dit reglement bij continuering van het deelnemerschap zou zijn opgebouwd, wordt het meerdere in mindering gebracht op het pensioen toegekend op grond van het bepaalde in artikel 18 lid 1.
10. Het recht op partnerpensioen en/of het wezenpensioen gaat voor die belanghebbende verloren, door wiens opzettelijke toedoen de (gewezen) deelnemer overlijdt.

Artikel 37 - Geschillenbeslechting

1. Alle geschillen welke bij de uitvoering van dit reglement mochten ontstaan tussen het fonds en degene die ingevolge dit reglement aanspraak heeft op enige uitkering of daarop aanspraak meent te hebben, kunnen schriftelijk ter beslissing worden voorgelegd aan het bestuur.

Het bestuur neemt binnen een redelijke termijn een beslissing en stelt de belanghebbende daarvan schriftelijk op de hoogte. De beslissing van het bestuur is met redenen omkleed. Onder een belanghebbende wordt hier verstaan iedere (gewezen) deelnemer en zijn/haar nabestaanden.

2. Indien naar de mening van de belanghebbende aan zijn/haar bezwaar niet of niet in voldoende mate is tegemoet gekomen, kan de belanghebbende de Ombudsman Pensioenen schriftelijk of mondeling verzoeken terzake een oordeel te geven. De Ombudsman Pensioenen handelt het verzoek af door het geven van een schriftelijk advies, dat aan de belanghebbende en het bestuur ter kennis wordt gebracht. Indien het bestuur besluit het advies van de Ombudsman Pensioenen niet op te volgen, stelt het bestuur de belanghebbende daarvan binnen een redelijke termijn schriftelijk op de hoogte.

3. Op een uitspraak van het bestuur als bedoeld in het tweede lid, staat beroep open bij de rechter.

Artikel 38 - Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2006, met uitzondering van hoofdstuk 3 dat op 1 juli 2006 in werking is getreden, en vervangt met inachtneming van de hierna opgenomen overgangsbepalingen het vorige pensioenreglement dat hiermee vervallen is.

Voor de inwerkingtreding van dit pensioenreglement is door het fonds overeenkomstig artikel 19c van de Wet op de loonbelasting 1964 aan de belastingdienst gevraagd te beslissen of de onderhavige regeling voldoet aan de vereisten die deze wet aan een pensioenregeling stelt. Indien naar aanleiding van het hiervoor bedoelde verzoek onherroepelijk komt vast te staan dat de regeling niet voldoet aan de vereisten die de Wet op de loonbelasting 1964 aan een pensioenregeling stelt, zal onverwijld en met terugwerkende kracht ingaand op de hiervoor bedoelde datum van inwerkingtreding, de regeling worden gewijzigd in een pensioenregeling die wel voldoet aan de vereisten die deze wet aan een pensioenregeling stelt.

Dit reglement is laatstelijk gewijzigd op 1 januari 2014. Dit reglement vervangt het reglement d.d. 19 maart 2013.

HOOFDSTUK 5 - OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 39 - Overgangsbepalingen

Gewezen deelnemers en rechthebbenden op 31 december 2010

1. Dit pensioenreglement is niet van toepassing op:

- (1) de gewezen deelnemer, die vóór 1 januari 2011 reeds recht heeft op voortzetting van de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid en
- (2) de rechthebbende die reeds op 31 december 2010 ten laste van het fonds of één van haar rechtsvoorgangers premievrije pensioenaanspraken
- (3) dan wel een ingegaan pensioen had verworven.

Op hen blijft het pensioenreglement van toepassing dat laatstelijk:

(1) voor aanvang van de premievrije doorbouw, respectievelijk (2) voor toekenning van de premievrije pensioenaanspraken, respectievelijk (3) voor toekenning van het pensioen op hen van toepassing was, echter met dien verstande dat:

- de toekomstige verhogingen van hun pensioenaanspraken en pensioen uitsluitend worden vastgesteld conform het bepaalde in of bij artikel 22 en
- in geval er sprake is van een dekkingstekort het bepaalde in artikel 35, leden 1 tot en met 4 eveneens op hen van toepassing is.

Afsluiten voorwaardelijke eindloonregeling voor deelnemers op 31 december 2010

2. Voor degene die op 31 december 2010 deelnemer was wordt op die datum de pensioenopbouw in de tot en met die datum geldende pensioenregeling gesloten.

Dit betekent, voor zover in afwijking van het laatstelijk vóór 1 januari 2011 geldende reglement, onder overeenkomstige toepassing van het in artikel 5, lid 4 van dat reglement bepaalde, dat de door de deelnemer tot en met 31 december 2010 opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen per die datum worden aangepast aan de individuele loonsverhoging van de deelnemer.

Voor de vaststelling van deze eenmalige aanpassing zal de pensioengrondslag worden vastgesteld per 31 december 2010 uitgaande van het loon per die datum en van een franchise gelijk aan het bedrag van de franchise per 1 januari 2010, verhoogd met de tussen 1 januari 2010 en 31 december 2010 toegekende algemene loonsverhogingen. Voor zover de aldus vastgestelde pensioengrondslag ten opzichte van de pensioengrondslag die op 1 januari 2010 gold meer is gestegen dan met het percentage van de vorenbedoelde algemene loonsverhogingen wordt dat meerdere beschouwd als individuele loonsverhoging waaraan de opgebouwde aanspraken worden aangepast. Op de grondslagstijging die het gevolg is van de bedoelde algemene loonsverhogingen is het bepaalde in artikel 22, lid 2 onverkort van toepassing

Overgang naar middelloonregeling voor deelnemers op 1 januari 2011

3. Voor de deelnemer op wie op 1 januari 2011 dit pensioenreglement van toepassing is geworden, worden de conform het tot dat moment geldende pensioenreglement opgebouwde pensioenaanspraken, voor zover van toepassing, inclusief de daarin begrepen aanspraken die zijn opgebouwd op grond van eerdere reglementen en, voor zover van toepassing, rekening houdend met het bepaalde in artikel 36 tot en met 43 van het laatstelijk vóór 1 januari 2011 geldende reglement en het bepaalde in lid 2 van dit artikel, geacht te zijn opgebouwd op grond van de middelloonregeling van dit reglement.

Keuzemogelijkheden ten aanzien van tot en met 31 december 2010 opgebouwde pensioenaanspraken

4. Op het moment dat een deelnemer gebruik wil maken van één van de keuzemogelijkheden als omschreven in artikel 11 van dit pensioenreglement, zullen de tot en met 31 december 2010 opgebouwde aanspraken en de vanaf 1 januari 2011 opgebouwde aanspraken, op basis van de dan geldende tarieven, samen worden herrekend naar aanspraken ingaand op de gekozen of van toepassing zijnde ingangsdatum pensioen. Op die aanspraken zullen dan de eventuele andere gekozen keuzemogelijkheden worden toegepast. Indien niet alle pensioenaanspraken daadwerke-

lijk worden aangewend, zullen de niet ingegane aanspraken eenmalig, op basis van de dan geldende tarieven, worden herrekend naar pensioenleeftijd 66.
De praktische uitwerking van deze bepaling is door het bestuur vastgelegd in een uitvoeringsbesluit (bijlage 10).

Franchise voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950

5. In afwijking van het bepaalde in artikel 1 geldt voor degene die is geboren vóór 1 januari 1950 en op 31 december 2005 deelnemer was een franchise van € 19.300 (per 1 januari 2014), echter met dien verstande dat:

- voor degene op wie laatstelijk vóór 1 januari 2011 het bepaalde in artikel 43, lid 3 onder c van toepassing was (Overgangsbepalingen DSM NeoResins B.V.) een franchise van € 19.027 (per 1 januari 2014) geldt.

Voor genoemde bedragen kunnen telkens per 1 januari door het bestuur worden aangepast uitgaande van de algemene loonontwikkeling bij de werkgever.

Extra aanspraken gedurende 15 jaar voor deelnemers per 31 december 2005 die zijn geboren na 1949 in verband met het vervallen van pre/vroegpensioenen o.g.v. Overgangsbepalingen 2005 (oud artikel 36, lid 6 c.a.)

6. Voor degene die is geboren na 1949 en die op 31 december 2005 deelnemer was aan de op dat moment geldende pensioenregeling van het fonds en op wie op 1 januari 2006 het bepaalde in artikel 36, lid 6 van het toen geldende reglement van toepassing was, op grond waarvan extra aanspraken op ouderdomspensioen en partnerpensioen vanaf 1 januari 2006 recht evenredig zouden worden toegekend gedurende een tijdvak van 15 jaar, met dien verstande dat dit tijdvak voor diegenen die op 1 januari 2006 ouder waren dan 45 jaar zou worden vastgesteld op de periode die bij hen gelegen is tussen 1 januari 2006 en het bereiken van de 60-jarige leeftijd, geldt dat in afwijking van het bepaalde in artikel 36, lid 6 van het laatstelijk vóór 1 januari 2011 geldende reglement:

- de extra aanspraken op ouderdomspensioen die vanaf 2012 zouden worden toegekend in plaats van extra aanspraken ingaande op 65 jaar, extra aanspraken ingaande op 66 jaar zullen worden.

- de aanspraken die zouden worden toegekend in de periode van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2015 worden toegekend op 1 januari 2011 en de aanspraken die zouden worden toegekend in de periode 2016 tot en met 2020, zullen worden toegekend op 31 december 2020 of, indien dat eerder is, bij het bereiken van de 60-jarige leeftijd.

Bij tussentijdse beëindiging van het dienstverband zullen de berekende extra aanspraken, voor zover ze op dat moment nog niet zijn toegekend, niet meer worden toegekend.

Op de ingevolge het voorafgaande toegekende en nog toe te kennen extra aanspraken is het bepaalde in artikel 22 lid 2 van overeenkomstige toepassing. Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing voor degene op wie het bepaalde in artikel 36, lid 6 van het laatstelijk vóór 1 januari 2011 geldende reglement van overeenkomstige toepassing was op grond van

- artikel 37, lid 6 (Overgangsbepalingen DSM Gist Services B.V.),
- artikel 38, lid 1 (Overgangsbepalingen DSM Resins B.V.),
- artikel 39, lid 1 (Overgangsbepalingen DSM Engineering Plastics Emmen B.V.),
- artikel 40 (Overgangsbepalingen DSM Pharma Chemicals Venlo B.V.),
- artikel 41 (Overgangsbepalingen DSM Special Products Rotterdam B.V.), of
- artikel 43, lid 5 (Overgangsbepalingen DSM NeoResins B.V.)

van dat reglement

Einde deelnemerschap

7. Voor degene die op 31 december 2005 deelnemer was, op wie laatstelijk vóór 1 januari 2011 het bepaalde in artikel 36, lid 7 van het toen geldende reglement van toepassing was en die tot de pensioendatum onafgebroken deelnemer blijft, wordt voor de bepaling van de deelnemersjaren, in afwijking van het bepaalde in artikel 1 van dit reglement de pensioendatum geacht niet te worden bereikt op de eerste van de maand waarin de voor de pensioendatum geldende leeftijd wordt bereikt, maar op de dag waarop de voor de pensioendatum geldende leeftijd wordt bereikt.

Het bepaalde in de vorige volzin is van overeenkomstige toepassing voor degene die op 31 december 2005 deelnemer was en sedertdien onafgebroken deelnemer is geweest, die onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever recht heeft op een tot de DSM arbeidsvoorwaarden te rekenen uitkering of daarop aansluitend pensioen.

Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing voor degene op wie het bepaalde in artikel 36, lid 7 van het laatstelijk vóór 1 januari 2011 geldende reglement van overeenkomstige toepassing was op grond van artikel 39, 40 of 41 (Overgangsbepalingen DSM Engineering Plastics Emmen B.V., DSM Pharma Chemicals Venlo B.V., respectievelijk DSM Special Products Rotterdam B.V.) van dat reglement.

Overgangsbepalingen voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en voorheen deelnemer van Stichting Pensioenfonds Gist-Brocades; Continuering pensioenopbouw op grond van oude regeling

8. Voor zover in afwijking van het in dit reglement bepaalde blijven op degene geboren vóór 1 januari 1950, die laatstelijk vóór 1 januari 2006 deelnemer was in de zin van het reglement van Stichting Pensioenfonds Gist-Brocades de bepalingen van dat reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 van toepassing, echter met dien verstande dat:

1. de definitie van de franchise in Inleidende bepalingen, artikel 1 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 wordt gewijzigd in: "het gedeelte van het loon waarover geen pensioen wordt opgebouwd ad € 17.152 (per 1 januari 2014). Dit bedrag wordt telkens per 1 januari aangepast met het percentage waarmee de AOW-uitkering voor een ongehuwde zonder kinderen is gestegen ten opzichte van 1 januari van het voorgaande kalenderjaar.";
2. voor de berekening van de grondslagen die zijn gedefinieerd in Inleidende bepalingen, artikel 1 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 is het in artikel 1 van dit reglement bepaalde in de laatste volzin van de definitie "pensioengrondslag" van overeenkomstige toepassing is;
3. A. voor zover in afwijking van het bepaalde in Module 2, artikel 2, lid 2 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 met ingang van 1 januari 2011 de aanspraak op ouderdomspensioen die per deelnemingsjaar wordt opgebouwd niet 2% van de op de pensioendatum geldende grondslag ouderdomspensioen bedraagt maar 2% van de op 1 januari van het betreffende kalenderjaar geldende grondslag ouderdomspensioen en met dien verstande dat in afwijking van het met betrekking tot de pensioendatum bepaalde in artikel 1 van de inleidende bepalingen, de aanspraken op ouderdomspensioen die worden opgebouwd vanaf 1 januari 2012 ingaan op de eerste dag van de maand waarin de 66-jarige leeftijd valt. Daarbij is het bepaalde in lid 2 en lid 3 van dit artikel alsmede het bepaalde in artikel 20, lid 1 van dit reglement van overeenkomstige toepassing.
B. voor de berekening van het vroegpensioen zoals bedoeld in Module 1, artikel 4, lid 1 en artikel 5, lid 2 en het wezenpensioen zoals bedoeld in Module 4-4, artikel 8, lid 1 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006, het bepaalde in artikel 20, lid 1 van dit reglement van overeenkomstige toepassing is;
4. voor het bepaalde in de algemene bepalingen, artikel 2, leden 1 t/m 5 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 het bepaalde in artikel 20, lid 2 t/m 5 van dit reglement in de plaats treedt, met dien verstande dat in afwijking van het gestelde in artikel 20, lid 3 voor de aanpassing van de uitkeringen op grond van Module 1 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 niet wordt uitgegaan van het percentage waarmee de kosten van levensonderhoud zijn gestegen maar van de algemene loonsverhoging bij de werkgever;
5. voor zover in afwijking van het bepaalde in het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 het bepaalde in artikel 21 van dit reglement onverkort van toepassing is;
6. in afwijking van het bepaalde in Module 1 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006, de uitkeringen die ingevolge het bepaalde in die Module worden gedaan met inachtneming van het bepaalde in artikel 38d, lid 2 sub b.1. van de Wet op de loonbelasting 1964 actuarieel neutraal worden herrekend, ingeval de uitkeringen later ingaan dan op de vroegpensioendatum;
7. in afwijking van het bepaalde in Module 4-3 en de daarmee samenhangende bepalingen van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 het bepaalde in artikel 8 van dit reglement van overeenkomstige toepassing is en het bepaalde in Module 2, artikel 7 buiten toepassing blijft;
8. voor zover in afwijking van het bepaalde in Module 1, artikel 9 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 de deelnemer die gebruik maakt van de vroegpensioenregeling de bijdrage bedoeld in artikel 19, lid 2 van dit reglement verschuldigd is over de vroegpensioenuitkering;

9. het bepaalde in Module 4-1, artikel 1, lid 4 en Module 4-2, artikel 3, lid 3 buiten toepassing blijft;
10. voor het bepaalde in de algemene bepalingen, artikel 10 van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006, het bepaalde in hoofdstuk 3 van dit reglement in de plaats treedt;
11. voor zover in afwijking van het reglement zoals dit laatstelijk gold vóór 1 januari 2006 het bepaalde in de artikelen 13 en 14 van dit reglement in de plaats treedt;
12. voor zover in afwijking van het reglement blijft, met inachtneming van het bepaalde in artikel 11, lid 2 en 3, voor degene die aansluitend aan de beëindiging van het deelnemerschap een uitkering op grond van de Werkloosheidswet ontvangt, gedurende de periode dat die uitkering wordt ontvangen een partnerpensioen verzekerd van 1,2% van de partnerpensioengrondslag die laatstelijk voor de beëindiging gold per deelnemingsjaar, over het aantal deelnemingsjaren voor zover gelegen vanaf de eerste dag van de maand van het bereiken van de 25-jarige leeftijd. In de periode tot de eerste van de maand waarin de partner 65 jaar wordt, wordt het in de vorige zin bedoelde partnerpensioen met 25% verhoogd;
13. (a) op verzoek van de (gewezen) deelnemer kan bij beëindiging van het deelnemerschap of op de feitelijke pensioendatum een gedeelte van de aanspraak op ouderdompensioen worden aangewend voor (het verhogen van) partnerpensioen;
- (b) het fonds biedt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdompensioen standaard deze uitruilmogelijkheid aan;
- (c) het partnerpensioen zal na de uitruil nooit meer bedragen dan 70% van het ouderdompensioen dat na de uitruil resteert;
- (d) de keuze heeft geen betrekking op de hoogte van het wezenpensioen en op de op het deel van een ouderdompensioen waarop een recht op uitbetaling rust als bedoel in artikel 17 lid 1;
- (e) de berekening vindt plaats op basis van factoren die in bijlage 6 bij dit reglement zijn opgenomen. De factoren worden door het bestuur op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid voor een bepaalde periode vastgesteld. Na afloop van deze periode kunnen de factoren door een bestuursbesluit worden gewijzigd. Een zodanige wijziging geldt voor alle (gewezen) deelnemers die nog geen gebruik hebben gemaakt van de in dit lid bedoelde uitruilmogelijkheid.

Overgangsbepalingen voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 op wie voorheen de pensioenregeling van DSM Resins B.V van toepassing was; Pensioenopbouw na vervroegde uittreding

9. In afwijking van het bepaalde in dit reglement wordt voor degenen geboren vóór 1 januari 1950 bij gebruikmaking van de mogelijkheid van vervroegde uittreding op grond van het reglement vervroegde individuele pensioenregeling DSM Resins B.V. onmiddellijk aansluitend aan het dienstverband met de werkgever het deelnemerschap voortgezet, met dien verstande dat maximaal drie deelnemersjaren meetellen voor pensioenopbouw.

Overgangsbepalingen voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 en voorheen deelnemer Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland; vroegpensioenopbouw op grond van oude regeling

10. De deelnemer die is geboren vóór 1 januari 1950 en die op 31 december 2006 deelnemer was aan de op dat moment geldende pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland blijft aanspraken op vroegpensioen jegens het fonds opbouwen alsof het bepaalde in artikel 5 c.a. van de op 31 december 2006 geldende pensioenregeling van Stichting Pensioenfonds Avecia Nederland deel zou hebben uitgemaakt van de pensioenregeling van het fonds.

BIJLAGE 1 - Lijst van aan DSM Nederland B.V. gelieerde ondernemingen zoals bedoeld in artikel 1 van dit pensioenreglement

De aan DSM Nederland B.V. gelieerde ondernemingen zoals bedoeld in artikel 1 van dit pensioenreglement zijn:

- Koninklijke DSM N.V., gevestigd te Heerlen
- DSM Executive Services B.V., gevestigd te Heerlen
- DSM Limburg B.V., gevestigd te Geleen
- DSM Gist Services B.V., gevestigd te Delft
- DSM Resins B.V., gevestigd te Zwolle
- DSM Pharma Chemicals Venlo B.V., gevestigd te Venlo
- DSM Engineering Plastics Emmen B.V., gevestigd te Sittard
- DSM Advanced Polyesters Emmen B.V., gevestigd te Emmen
- DSM Biologics Company B.V., gevestigd te Groningen
- DSM Coating Resins B.V., gevestigd te Waalwijk
- DSM Sinochem Pharmaceuticals Netherlands B.V., gevestigd te Delft
- Sitech Services B.V., gevestigd te Geleen
- Bioprocess Facility B.V., gevestigd te Delft

BIJLAGE 2 – Informatieverplichtingen Pensioenfonds

1. Het pensioenfonds verstrekt de werknemer die pensioenaanspraken verwerft en met wie de werkgever een pensioenovereenkomst heeft gesloten, binnen drie maanden na de start van de verwerving van pensioenaanspraken een startbrief. Door middel van deze startbrief wordt de deelnemer geïnformeerd over:
  - a. de inhoud van de pensioenregeling;
  - b. de toeslagverlening;
  - c. het recht van de deelnemer bij het pensioenfonds het voor hem geldende pensioenreglement op te vragen;
  - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds;
  - e. het recht van de deelnemer om bij het pensioenfonds een verzoek in te dienen voor een berekening van de effecten van uitruil op zijn pensioenaanspraak;
  - f. het bestaan van een vrijwillige pensioenregeling.
2. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer jaarlijks:
  - a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
  - b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
  - c. informatie over toeslagverlening;
  - d. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3.127 van de Wet inkomstenbelasting 2001 en de daarop berustende bepalingen.
3. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming:
  - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken;
  - b. informatie over toeslagverlening;
  - c. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;
  - d. omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van het pensioenfonds.
4. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer tenminste een keer in de vijf jaar:
  - a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken;
  - b. informatie over toeslagverlening. Het pensioenfonds informeert de gewezen deelnemer binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.
5. Het pensioenfonds verstrekt de partner die gewezen partner wordt en uit dien hoofde een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:
  - a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraak op partnerpensioen;
  - b. informatie over toeslagverlening; en
  - c. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is.Tevens ontvangt de gewezen partner een keer in de vijf jaar:
  - d. een opgave van zijn opgebouwde aanspraak op partnerpensioen;
  - e. informatie over toeslagverlening. Het pensioenfonds informeert de gewezen partner binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.
6. Het pensioenfonds verstrekt aan degene die pensioengerechtigde wordt bij pensioeningang:
  - a. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen wanneer de pensioenregeling daarin voorziet; en
  - c. informatie over toeslagverlening.Tevens ontvangt de pensioengerechtigde jaarlijks:
  - d. een opgave van zijn pensioenrecht;
  - e. een opgave van de opgebouwde aanspraken op partnerpensioen wanneer de pensioenregeling daarin voorziet; en
  - f. informatie over toeslagverlening. Binnen drie maanden na een wijziging wordt pensioengerechtigde geïnformeerd door het pensioenfonds omtrent wijziging toeslagbeleid.

7. Het pensioenfonds verstrekt de deelnemer, gewezen deelnemer, de gewezen partner en de pensioengerechtigde op verzoek:
  - a. het voor hem geldende pensioenreglement;
  - b. het jaarverslag en de jaarrekening van het pensioenfonds;
  - c. de uitvoeringsovereenkomst of het uitvoeringsreglement; en
  - d. de voor hem relevante informatie over beleggingen.
8. Het pensioenfonds informeert een deelnemer voorafgaand aan de deelneming in de vrijwillige pensioenregeling over:
  - a. de inhoud van de vrijwillige pensioenregeling;
  - b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken uit hoofde van de vrijwillige pensioenregeling; en
  - c. de toeslagverlening.
9. Het pensioenfonds verstrekt de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden informatie over pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling wordt geboden.
10. Het pensioenfonds verstrekt de gewezen deelnemer op verzoek een opgave van de hoogte van zijn opgebouwde pensioenaanspraken.
11. Het pensioenfonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in de pensioenregeling over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen bij het pensioenfonds.
12. Het pensioenfonds verstrekt de informatie genoemd in het zevende lid op verzoek ook aan vertegenwoordigers van deelnemers, van gewezen deelnemers, van gewezen partners of van pensioengerechtigden.
13. Het pensioenfonds kan voor het verstrekken van de informatie zoals omschreven in lid 7 letter b, c en d kosten in rekening brengen.
14. Het pensioenfonds neemt de regels ten aanzien van informatieverstrekking zoals neergelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling in acht.
15. Iedere deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave van de stand van de verworven aanspraken, een opgave van het te bereiken reglementaire pensioen, alsmede een opgave van de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken overeenkomstig artikel 3:127 van de Wet inkomstenbelasting 2001. Het fonds registreert het aantal deelnemingsjaren in de zin van het Uitvoeringsbesluit pensioenaspecten Sociaal Accoord 2004.
16. Onverminderd het bepaalde in artikel 19 lid 1e van dit reglement, verstrekt het fonds op verzoek van de gewezen deelnemer binnen drie maanden na dat verzoek een opgave van de hoogte van de opgebouwde pensioenaanspraken, vermeerderd met de na beëindiging van het deelnemerschap toegekende toeslagen als bedoeld in artikel 22 van dit reglement.
17. Jaarlijks verstrekt het fonds aan iedere deelnemer een overzicht van het pensioenspaarkapitaal. Het pensioenspaarkapitaal wordt op het overzicht weergegeven als de som van het pensioenspaarkapitaal per 1 januari van het voorgaande kalenderjaar en de over dat kalenderjaar toegevoegde vrijwillige bijdragen en de rentevergoeding conform artikel 25.
18. Iedere deelnemer ontvangt jaarlijks een opgave van de aan het desbetreffende of voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van het pensioenspaarkapitaal overeenkomstig art. 3:127 Wet inkomstenbelasting 2001.

BIJLAGE 3 – Factoren/percentages m.b.t. individuele keuzemogelijkheden

Met betrekking tot een aantal individuele keuzemogelijkheden, is in het reglement vastgelegd dat terzake door het bestuur factoren/percentages zullen worden vastgesteld die worden gehanteerd bij het invullen van de betreffende keuzemogelijkheden. Indien en voorzover in individuele situaties door toepassing van de genoemde factoren/percentages fiscale maxima zouden worden overschreden wordt de keuzemogelijkheid met inachtneming van de fiscale maxima beperkt.

Factor/percentage als bedoeld in artikel 11, lid 4: Vervroeging / uitstel van het ouderdomspensioen

In navolgende tabel is vermeld met welke percentages de opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen (pensioendatum 65 jaar) dienen te worden vermenigvuldigd bij eerdere / latere ingang van de uitkering.

Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met
jaren	maanden		jaren	maanden	
55	0	56,70%	58	0	66,50%
55	1	56,95%	58	1	66,81%
55	2	57,19%	58	2	67,12%
55	3	57,44%	58	3	67,43%
55	4	57,69%	58	4	67,74%
55	5	57,94%	58	5	68,05%
55	6	58,20%	58	6	68,37%
55	7	58,45%	58	7	68,68%
55	8	58,70%	58	8	69,00%
55	9	58,96%	58	9	69,32%
55	10	59,21%	58	10	69,64%
55	11	59,47%	58	11	69,96%
56	0	59,73%	59	0	70,28%
56	1	59,99%	59	1	70,61%
56	2	60,26%	59	2	70,95%
56	3	60,53%	59	3	71,28%
56	4	60,80%	59	4	71,62%
56	5	61,07%	59	5	71,96%
56	6	61,34%	59	6	72,30%
56	7	61,61%	59	7	72,64%
56	8	61,88%	59	8	72,98%
56	9	62,16%	59	9	73,32%
56	10	62,43%	59	10	73,67%
56	11	62,71%	59	11	74,01%
57	0	62,99%	60	0	74,36%
57	1	63,27%	60	1	74,72%
57	2	63,56%	60	2	75,08%
57	3	63,85%	60	3	75,44%
57	4	64,14%	60	4	75,80%
57	5	64,43%	60	5	76,17%
57	6	64,72%	60	6	76,54%
57	7	65,02%	60	7	76,90%
57	8	65,31%	60	8	77,27%
57	9	65,60%	60	9	77,64%
57	10	65,90%	60	10	78,01%
57	11	66,20%	60	11	78,39%

Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met
jaren	maanden		jaren	maanden	
61	0	78,76%	65	6	103,14%
61	1	79,15%	65	7	103,68%
61	2	79,54%	65	8	104,23%
61	3	79,93%	65	9	104,78%
61	4	80,32%	65	10	105,34%
61	5	80,71%	65	11	105,91%
61	6	81,10%	66	0	106,48%
61	7	81,50%	66	1	107,05%
61	8	81,90%	66	2	107,62%
61	9	82,30%	66	3	108,20%
61	10	82,70%	66	4	108,79%
61	11	83,10%	66	5	109,39%
62	0	83,51%	66	6	109,99%
62	1	83,92%	66	7	110,60%
62	2	84,34%	66	8	111,21%
62	3	84,76%	66	9	111,83%
62	4	85,18%	66	10	112,46%
62	5	85,60%	66	11	113,09%
62	6	86,02%	67	0	113,74%
62	7	86,45%	67	1	114,37%
62	8	86,88%	67	2	115,02%
62	9	87,31%	67	3	115,67%
62	10	87,74%	67	4	116,33%
62	11	88,18%	67	5	116,99%
63	0	88,61%	67	6	117,67%
63	1	89,06%	67	7	118,35%
63	2	89,50%	67	8	119,04%
63	3	89,95%	67	9	119,74%
63	4	90,40%	67	10	120,45%
63	5	90,86%	67	11	121,16%
63	6	91,31%	68	0	121,88%
63	7	91,77%	68	1	122,60%
63	8	92,23%	68	2	123,32%
63	9	92,70%	68	3	124,05%
63	10	93,16%	68	4	124,79%
63	11	93,63%	68	5	125,54%
64	0	94,10%	68	6	126,29%
64	1	94,58%	68	7	127,06%
64	2	95,06%	68	8	127,83%
64	3	95,54%	68	9	128,62%
64	4	96,03%	68	10	129,41%
64	5	96,51%	68	11	130,22%
64	6	97,00%	69	0	131,03%
64	7	97,50%	69	1	131,83%
64	8	97,99%	69	2	132,64%
64	9	98,49%	69	3	133,46%
64	10	98,99%	69	4	134,29%
64	11	99,49%	69	5	135,13%
65	0	100,00%	69	6	135,98%
65	1	100,51%	69	7	136,85%
65	2	101,02%	69	8	137,72%
65	3	101,54%	69	9	138,60%
65	4	102,07%	69	10	139,50%
65	5	102,60%	69	11	140,41%

Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met
jaren	maanden		jaren	maanden	
70	0	141,32%	71	0	152,91%
70	1	142,22%	71	1	153,93%
70	2	143,13%	71	2	154,95%
70	3	144,05%	71	3	155,99%
70	4	144,99%	71	4	157,04%
70	5	145,93%	71	5	158,11%
70	6	146,89%	71	6	159,19%
70	7	147,86%	71	7	160,29%
70	8	148,84%	71	8	161,40%
70	9	149,84%	71	9	162,53%
70	10	150,85%	71	10	163,67%
70	11	151,88%	71	11	164,83%
			72	0	166,01%

In navolgende tabel is vermeld met welke percentages de opgebouwde aanspraken op levenslang ouderdomspensioen (pensioendatum 66 jaar) dienen te worden vermenigvuldigd bij eerdere / latere ingang van de uitkering.

Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met
jaren	maanden		jaren	maanden	
55	0	53,09%	59	0	65,77%
55	1	53,32%	59	1	66,09%
55	2	53,55%	59	2	66,40%
55	3	53,79%	59	3	66,71%
55	4	54,02%	59	4	67,03%
55	5	54,25%	59	5	67,35%
55	6	54,49%	59	6	67,66%
55	7	54,72%	59	7	67,98%
55	8	54,96%	59	8	68,30%
55	9	55,20%	59	9	68,63%
55	10	55,43%	59	10	68,95%
55	11	55,67%	59	11	69,28%
56	0	55,91%	60	0	69,60%
56	1	56,16%	60	1	69,94%
56	2	56,41%	60	2	70,28%
56	3	56,66%	60	3	70,62%
56	4	56,91%	60	4	70,96%
56	5	57,16%	60	5	71,30%
56	6	57,42%	60	6	71,64%
56	7	57,67%	60	7	71,99%
56	8	57,92%	60	8	72,34%
56	9	58,18%	60	9	72,69%
56	10	58,44%	60	10	73,04%
56	11	58,69%	60	11	73,39%
57	0	58,95%	61	0	73,74%
57	1	59,22%	61	1	74,10%
57	2	59,49%	61	2	74,47%
57	3	59,76%	61	3	74,84%
57	4	60,03%	61	4	75,21%
57	5	60,30%	61	5	75,58%
57	6	60,57%	61	6	75,95%
57	7	60,85%	61	7	76,32%
57	8	61,12%	61	8	76,70%
57	9	61,40%	61	9	77,07%
57	10	61,68%	61	10	77,45%
57	11	61,95%	61	11	77,83%
58	0	62,23%	62	0	78,22%
58	1	62,52%	62	1	78,61%
58	2	62,81%	62	2	79,00%
58	3	63,10%	62	3	79,40%
58	4	63,39%	62	4	79,80%
58	5	63,69%	62	5	80,20%
58	6	63,98%	62	6	80,60%
58	7	64,28%	62	7	81,01%
58	8	64,58%	62	8	81,41%
58	9	64,87%	62	9	81,82%
58	10	65,17%	62	10	82,23%
58	11	65,47%	62	11	82,64%

Gewenste Ingangsdatum pensioen	De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met		Gewenste Ingangsdatum pensioen	De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	
	jaren	maanden		jaren	maanden
63	0	83,06%	67	0	106,70%
63	1	83,48%	67	1	107,29%
63	2	83,91%	67	2	107,89%
63	3	84,33%	67	3	108,49%
63	4	84,76%	67	4	109,10%
63	5	85,20%	67	5	109,72%
63	6	85,63%	67	6	110,34%
63	7	86,07%	67	7	110,97%
63	8	86,50%	67	8	111,61%
63	9	86,94%	67	9	112,26%
63	10	87,39%	67	10	112,91%
63	11	87,83%	67	11	113,57%
64	0	88,28%	68	0	114,24%
64	1	88,74%	68	1	114,90%
64	2	89,20%	68	2	115,57%
64	3	89,66%	68	3	116,25%
64	4	90,12%	68	4	116,94%
64	5	90,59%	68	5	117,63%
64	6	91,05%	68	6	118,33%
64	7	91,52%	68	7	119,04%
64	8	92,00%	68	8	119,76%
64	9	92,47%	68	9	120,49%
64	10	92,95%	68	10	121,23%
64	11	93,43%	68	11	121,98%
65	0	93,92%	69	0	122,73%
65	1	94,41%	69	1	123,48%
65	2	94,90%	69	2	124,23%
65	3	95,40%	69	3	124,99%
65	4	95,90%	69	4	125,77%
65	5	96,40%	69	5	126,55%
65	6	96,91%	69	6	127,34%
65	7	97,42%	69	7	128,14%
65	8	97,93%	69	8	128,96%
65	9	98,44%	69	9	129,78%
65	10	98,96%	69	10	130,61%
65	11	99,48%	69	11	131,46%
66	0	100,00%	70	0	132,31%
66	1	100,53%	70	1	133,15%
66	2	101,06%	70	2	134,00%
66	3	101,60%	70	3	134,86%
66	4	102,14%	70	4	135,73%
66	5	102,69%	70	5	136,62%
66	6	103,24%	70	6	137,51%
66	7	103,80%	70	7	138,42%
66	8	104,37%	70	8	139,34%
66	9	104,94%	70	9	140,27%
66	10	105,52%	70	10	141,21%
66	11	106,11%	70	11	142,17%

Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met	Gewenste Ingangsdatum pensioen		De per ingangs- datum opge- bouwde aan- sprak vermenig- vuldigen met
jaren	maanden		jaren	maanden	
71	0	143,14%			
71	1	144,09%			
71	2	145,04%			
71	3	146,02%			
71	4	147,00%			
71	5	148,00%			
71	6	149,01%			
71	7	150,04%			
71	8	151,08%			
71	9	152,14%			
71	10	153,21%			
71	11	154,29%			
72	0	155,39%			

Factor percentage als bedoeld in art. 14 lid 3: Uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen

Het opgebouwde partnerpensioen kan op de ingangsdatum van het pensioen geruild worden voor extra ouderdomspensioen. In de pensioenregeling vervalt dan het recht op partnerpensioen en het recht op ouderdomspensioen voor pensioendatum 65 jaar wordt met 17,3% verhoogd en in lijn hiermee wordt het recht op ouderdomspensioen voor pensioendatum 66 jaar met 18,6% verhoogd.

Factor/percentage als bedoeld in art. 12 lid 1: Variatie uitkeringen ouderdomspensioen

De pensioenregeling kent een keuzemogelijkheid voor variabele uitkeringshoogte van het levenslange ouderdomspensioen. De periode van uitkering wordt in tweeën gesplitst. De hoogte van de uitkering in de eerste periode (waarvan de duur vastligt) is verschillend van de hoogte van de uitkering in de tweede, direct aansluitende, levenslange periode. Voor het bepalen van mogelijke combinaties dienen de volgende tabellen toegepast te worden.

Pensioenleeftijd 60 jaar

periode 1 uitkering	duur (jaren)	dus tot	periode 2 uitkering
80%	3	63	103,72%
80%	1	61	101,12%
85%	5	65	105,17%
85%	3	63	102,79%
85%	1	61	100,84%
90%	5	65	103,45%
90%	4	64	102,61%
110%	5	65	96,55%
115%	5	65	94,83%
115%	3	63	97,21%
115%	1	61	99,16%
120%	4	64	94,77%
120%	1	61	98,88%

Pensioenleeftijd 61 jaar

periode 1 uitkering	duur (jaren)	dus tot	periode 2 uitkering
80%	3	64	103,83%
80%	1	62	101,15%
85%	5	66	105,34%
85%	3	64	102,87%
85%	1	62	100,86%
90%	5	66	103,56%
90%	4	65	102,70%
110%	5	66	96,44%
115%	5	66	94,66%
115%	3	64	97,13%
115%	1	62	99,14%
120%	4	65	94,61%
120%	1	62	98,85%

Pensioenleeftijd 62 jaar

periode 1			periode 2
uitkering	duur (jaren)	dus tot	uitkering
80%	3	65	103,95%
80%	1	63	101,18%
85%	5	67	105,53%
85%	3	65	102,96%
85%	1	63	100,89%
90%	5	67	103,68%
90%	4	66	102,79%
110%	5	67	96,32%
115%	5	67	94,47%
115%	3	65	97,04%
115%	1	63	99,11%
120%	4	66	94,43%
120%	3	65	96,05%
120%	1	63	98,82%

Pensioenleeftijd 63 jaar

periode 1			periode 2
uitkering	duur (jaren)	dus tot	uitkering
80%	3	66	104,08%
80%	1	64	101,22%
85%	5	68	105,73%
85%	3	66	103,06%
85%	1	64	100,91%
90%	5	68	103,82%
90%	4	67	102,88%
110%	5	68	96,18%
115%	5	68	94,27%
115%	3	66	96,94%
115%	1	64	99,09%
120%	4	67	94,24%
120%	1	64	98,78%

Pensioenleeftijd 64 jaar

periode 1			periode 2
uitkering	duur (jaren)	dus tot	uitkering
80%	3	67	104,22%
80%	1	65	101,25%
85%	5	69	105,95%
85%	3	67	103,17%
85%	1	65	100,94%
90%	5	69	103,97%
90%	4	68	102,99%
110%	5	69	96,03%
110%	4	68	97,01%
115%	5	69	94,05%
115%	3	67	96,83%
115%	1	65	99,06%
120%	4	68	94,02%
120%	1	65	98,75%

Pensioenleeftijd 65 jaar

periode 1			periode 2
uitkering	duur (jaren)	dus tot	uitkering
80%	3	68	104,38%
80%	1	66	101,30%
85%	5	70	106,20%
85%	3	68	103,28%
85%	1	66	100,97%
90%	5	70	104,13%
90%	4	69	103,10%
110%	5	70	95,87%
110%	4	69	96,90%
115%	5	70	93,80%
115%	3	68	96,72%
115%	1	66	99,03%
120%	4	69	93,79%
120%	1	66	98,70%

Pensioenleeftijd 66 jaar

Periode 1			Periode 2
uitkering	duur (jaren)	dus tot	uitkering
80%	3	69	104,55%
80%	1	67	101,34%
85%	4	70	104,85%
85%	3	69	103,41%
85%	1	67	101,01%
90%	4	70	103,23%
90%	3	69	102,27%
110%	4	70	96,77%
110%	3	69	97,73%
115%	4	70	95,15%
115%	3	69	96,59%
115%	1	67	98,99%
120%	4	70	93,54%
120%	1	67	98,66%

BIJLAGE 4 – Tabel afkoop kleine pensioenen

(afkoopwaarde per € 100 OP, € 100 PP en € 100 TPP)

Unisex

Leeftijd	OP65	OP66	PP65	PP66	TPP65	TPP66
18	311,97	291,33	66,71	66,75	11,41	12,08
19	324,81	303,33	69,87	69,91	12,09	12,81
20	338,16	315,81	73,16	73,21	12,78	13,54
21	352,04	328,76	76,59	76,64	13,47	14,27
22	366,44	342,22	80,16	80,21	14,16	15,01
23	381,40	356,20	83,88	83,93	14,86	15,77
24	396,93	370,71	87,76	87,81	15,56	16,53
25	413,04	385,76	91,80	91,86	16,29	17,31
26	429,74	401,37	96,05	96,10	17,04	18,12
27	447,05	417,55	100,50	100,55	17,81	18,96
28	464,98	434,32	105,14	105,19	18,60	19,80
29	483,55	451,69	110,00	110,06	19,39	20,68
30	502,78	469,66	115,07	115,11	20,18	21,54
31	522,66	488,27	120,34	120,40	20,97	22,41
32	543,22	507,51	125,83	125,89	21,74	23,27
33	564,46	527,39	131,56	131,62	22,50	24,12
34	586,39	547,93	137,54	137,59	23,26	24,98
35	609,02	569,11	143,77	143,82	24,03	25,84
36	632,33	590,98	150,23	150,30	24,76	26,67
37	656,32	613,49	156,97	157,02	25,47	27,49
38	680,96	636,65	163,95	164,01	26,16	28,29
39	706,24	660,44	171,21	171,26	26,81	29,06
40	732,17	684,85	178,68	178,75	27,39	29,76
41	758,72	709,84	186,45	186,51	27,96	30,44
42	785,84	735,41	194,53	194,60	28,51	31,12
43	813,50	761,50	202,97	203,04	29,07	31,81
44	841,65	788,10	211,71	211,79	29,59	32,47
45	870,24	815,17	220,70	220,78	30,02	33,04
46	899,36	842,70	229,89	229,97	30,33	33,47
47	929,06	870,68	239,28	239,36	30,52	33,79
48	959,41	899,27	248,75	248,84	30,51	33,90
49	990,44	928,45	258,34	258,43	30,31	33,83
50	1.022,14	958,26	268,05	268,15	29,95	33,59
51	1.054,73	988,71	277,87	277,99	29,42	33,17
52	1.088,36	1.019,98	287,85	287,97	28,74	32,60
53	1.123,19	1.052,34	297,86	297,98	27,85	31,81
54	1.159,29	1.085,87	307,85	307,98	26,74	30,79
55	1.196,74	1.120,63	317,83	317,98	25,42	29,56
56	1.235,67	1.156,78	327,69	327,84	23,82	28,03
57	1.276,11	1.194,38	337,36	337,52	21,95	26,20
58	1.318,02	1.233,48	346,84	347,02	19,88	24,13
59	1.361,22	1.273,92	356,27	356,47	17,68	21,90
60	1.405,65	1.315,66	365,60	365,81	15,39	19,53
61	1.451,21	1.358,64	374,76	374,99	13,07	17,08
62	1.497,67	1.402,77	383,72	383,97	10,73	14,54
63	1.544,93	1.448,06	392,15	392,42	8,36	11,92
64	1.592,70	1.494,23	400,05	400,35	6,07	9,28
65	1.640,94	1.541,09	406,39	407,63	3,83	6,70
66		1.588,48		413,26		4,19

Bij afkoop van het partnerpensioen wordt ook het wezenpensioen afgekocht. De waarde van het wezenpensioen is vastgesteld als 3,5% van het de waarde van het partnerpensioen.

BIJLAGE 5 – Richtlijn Vrijwillig Bijsparen

Deze richtlijn dient ter uitvoering van hoofdstuk 3 van het Pensioenreglement zoals ingevoerd per 1 januari 2006 en is daar onlosmakelijk mee verbonden. Het omvat de uitgangspunten welke het fonds hanteert voor de berekening van fiscaal toelaatbare vrijwillige eigen bijdragen.

Het bestuur van het fonds behoudt zich het recht voor deze Richtlijn aan te passen met inachtneming van de fiscale wet- en regelgeving.

I. Maximale vrijwillige eigen bijdrage

De totale vrijwillige eigen bijdrage die een deelnemer in enig jaar maximaal op het loon kan laten inhouden, is afhankelijk van zijn leeftijd in dat jaar en de voor hem beschikbare fiscale ruimte voor aanvulling van zijn pensioen. Deze beschikbare fiscale ruimte betreft aanvulling van het ouderdomspensioen en partnerpensioen voor de partner op grond van hoofdstuk 2 van het reglement met als richtleeftijd de 65-jarige leeftijd van de deelnemer.

De fiscale ruimte wordt hierna uitgewerkt:

A. Inhaal ouderdomspensioen en partnerpensioen met als richtleeftijd de 65-jarige leeftijd van de deelnemer

1. Pensioengevend loon

De deelnemer wordt in staat gesteld een vrijwillige eigen bijdrage te laten inhouden om extra pensioen op te bouwen ter aanvulling van het ouderdomspensioen en partnerpensioen. Deze mogelijkheid berust op het feit dat het in het reglement gehanteerde pensioengevend loon mogelijk lager is dan het pensioengevend loon dat volgens fiscale wet- en regelgeving pensioengevend kan worden gemaakt.

Zo kunnen alle beloningselementen welke niet behoren tot het pensioengevende vaste loon volgens artikel 1 van het reglement, met uitsluiting van het genot van een van bedrijfswege verstrekte auto, als aanvullende grondslag dienen voor de bepaling van de vrijwillige eigen bijdrage. Eveneens kan, tijdens verlofperioden gedurende de dienstbetrekking als bedoeld in artikel 10a lid 1 onderdeel a van het Uitvoeringsbesluit Loonbelasting 1965, als aanvullende grondslag dienen het loon dat gedurende voornoemde perioden bij werken zou zijn genoten.

Voor de bepaling van de fiscaal toegestane vrijwillige eigen bijdrage kan deze aanvullende grondslag worden vermenigvuldigd met de in navolgende tabel opgenomen leeftijdsafhankelijke premiepercentages.

Staffel aanvullende pensioengrondslag

Leeftijdsklassen	Percentage van de aanvullende pensioengrondslag	
	Ouderdomspensioen inclusief partnerpensioen	Ouderdomspensioen exclusief partnerpensioen
15 t/m 19 jaar	5,8%	4,1%
20 t/m 24 jaar	6,6%	4,8%
25 t/m 29 jaar	8,0%	5,8%
30 t/m 34 jaar	9,7%	7,1%
35 t/m 39 jaar	11,6%	8,6%
40 t/m 44 jaar	14,1%	10,6%
45 t/m 49 jaar	17,0%	12,9%
50 t/m 54 jaar	20,6%	15,8%
55 t/m 59 jaar	24,9%	19,5%
60 t/m 64 jaar	30,4%	24,3%
65 jaar	35,0%	28,5%

B. Inkoop ouderdomspensioen en partnerpensioen over dienstjaren bij vorige werkgevers

Op verzoek van de deelnemer kan het bestuur toestaan dat de beschikbare fiscale ruimte onder nader door haar te stellen voorwaarden wordt uitgebreid met inkoop van ouderdomspensioen en partnerpensioen over dienstjaren niet doorgebracht bij de werkgever.

1. Aanlevering gegevens

Een verzoek tot inkoop wordt alleen gehonoreerd indien de deelnemer de gegevens aan het fonds verstrekt die het bestuur noodzakelijk acht voor het bepalen van de inkoopruimte voor ouderdomspensioen en partnerpensioen.

De gegevens die in ieder geval verstrekt moeten worden, zijn:

- a. het aantal jaren dat de werknemer in dienst is geweest bij de voorgaande werkgever(s) en welke jaren dit betreft; en
- b. het bedrag van de (diverse) pensioenaanspraken dat hij in die jaren heeft opgebouwd; en
- c. informatie op grond waarvan de pensioengrondslag over het jaar van indiensttreding bij de huidige werkgever kan worden vastgesteld.

Het fonds kan niet aansprakelijk worden gehouden voor de eventuele fiscale en financiële gevolgen voortvloeiend uit het verstrekken van onjuiste gegevens door de deelnemer alsmede het geheel niet verstrekken van gegevens waarvan de deelnemer behoort te weten dat deze voor het fonds van belang zijn. De kosten die het fonds maakt als gevolg van een onjuiste gegevensverstrekking door de deelnemer zijn voor rekening van de deelnemer.

2. Vaststelling fiscale ruimte

De fiscale ruimte voor de inkoop van het pensioen wordt vastgesteld met inachtneming van de vigerende fiscale wet- en regelgeving, meer in het bijzonder de Fiscale Handreiking inhaal en inkoop van pensioen (versie 29 mei 2007) en eventuele latere versies daarvan. Bij de vaststelling van de fiscale ruimte is in ieder geval van belang dat:

- dienstjaren na 8 juli 1994 alleen mogen worden ingekocht als waardeoverdracht heeft plaatsgehad;
- uitgangspunt bij de inkoop is dat wordt uitgegaan van het feitelijk genoten loon over de jaren waarop de inkoop betrekking heeft. Voor wat betreft de jaren voor 2001 kan in beginsel van dit uitgangspunt worden afgeweken.

II. Inhaal niet gebruikte ruimte

Op verzoek van de deelnemer wordt de mogelijkheid geboden om in voorgaande jaren sinds 1 januari 2006 niet gebruikte premieruimte zoals vastgesteld conform het voorafgaande, in een later jaar alsnog te benutten. Het fonds zal hieraan slechts zijn medewerking verlenen indien en voorzover de relevante gegevens voor de in te halen jaren beschikbaar zijn.

Over het jaar waarin de premieruimte niet volledig is gebruikt zal deze niet gebruikte ruimte in euro's worden vastgesteld. De niet gebruikte ruimte zal met 4% worden verhoogd voor elk jaar gelegen tussen het einde van jaar waarop deze ruimte betrekking had en de aanvang van het jaar waarin deze premieruimte alsnog wordt benut.

Het vorenstaande geldt eveneens voor de inkoop van ouderdomspensioen en/of partnerpensioen over dienstjaren bij vorige werkgevers met dien verstande dat de ruimte in eerste instantie altijd moet worden bepaald aan de hand van het in euro's vastgestelde bedrag per datum indiensttreding bij de werkgever.

ADDENDUM – Regeling Vrijwillig Bijsparen

Met ingang van 1 januari 2014, zal voor de bepaling van de maximale vrijwillige eigen bijdrage, de aanvullende pensioengrondslag zoals die in deze bijlage onder A 1 (pensioengevend loon) is omschreven, worden verminderd met een bedrag ter compensatie van het verschil tussen een opbouwpercentage van 1,99% en het opbouwpercentage van 2% zoals dat in artikel 5 van dit pensioenreglement is vastgelegd.

BIJLAGE 6 – Uitrui ouderdomspensioen in partnerpensioen

(per € 100 OP wordt een PP verkregen ter hoogte van de vermelde factor)

Leeftijd	Factor OP65	Factor OP66
18	467,69	436,44
19	464,91	433,88
20	462,24	431,37
21	459,63	429,00
22	457,15	426,66
23	454,72	424,43
24	452,29	422,17
25	449,92	419,95
26	447,41	417,68
27	444,85	415,27
28	442,24	412,88
29	439,60	410,42
30	436,95	408,00
31	434,31	405,55
32	431,70	403,14
33	429,05	400,69
34	426,34	398,23
35	423,62	395,70
36	420,90	393,21
37	418,12	390,71
38	415,33	388,17
39	412,51	385,63
40	409,76	383,13
41	406,93	380,59
42	403,97	377,91
43	400,79	375,05
44	397,54	372,12
45	394,31	369,22
46	391,22	366,44
47	388,28	363,75
48	385,69	361,39
49	383,39	359,27
50	381,32	357,36
51	379,57	355,67
52	378,10	354,20
53	377,09	353,16
54	376,58	352,58
55	376,53	352,42
56	377,09	352,85
57	378,27	353,87
58	380,00	355,45
59	382,07	357,37
60	384,48	359,66
61	387,23	362,31
62	390,30	365,33
63	393,96	369,01
64	398,12	373,23
65	403,78	378,07
66		384,38

BIJLAGE 7 – Omrekening TOP (PGB, Coating Resins)

(omrekening van het TOP-bedrag van 62-65 jaar naar vermelde leeftijd tot 65 jaar)

Ingangsdatum TOP			Ingangsdatum TOP		
jaren	maanden	factor	jaren	maanden	factor
60	0	58,95%	62	6	120,34%
60	1	60,01%	62	7	124,56%
60	2	61,10%	62	8	129,09%
60	3	62,23%	62	9	133,96%
60	4	63,40%	62	10	139,21%
60	5	64,61%	62	11	144,89%
60	6	65,87%	63	0	151,06%
60	7	67,17%	63	1	157,68%
60	8	68,51%	63	2	164,91%
60	9	69,91%	63	3	172,84%
60	10	71,36%	63	4	181,57%
60	11	72,87%	63	5	191,23%
61	0	74,44%	63	6	201,98%
61	1	76,08%	63	7	214,00%
61	2	77,80%	63	8	227,55%
61	3	79,58%	63	9	242,93%
61	4	81,45%	63	10	260,53%
61	5	83,40%	63	11	280,89%
61	6	85,44%	64	0	304,70%
61	7	87,58%	64	1	332,40%
61	8	89,82%	64	2	365,64%
61	9	92,18%	64	3	406,26%
61	10	94,65%	64	4	457,04%
61	11	97,26%	64	5	522,34%
62	0	100,00%	64	6	609,39%
62	1	102,90%	64	7	731,27%
62	2	105,97%	64	8	914,09%
62	3	109,23%	64	9	1218,79%
62	4	112,70%	64	10	1828,18%
62	5	116,39%	64	11	3656,36%

Omrekening TOP (62-65) naar levenslang OP

(indien de omrekening van het TOP-bedrag van 62-65 jaar naar vermelde leeftijd tot 65 jaar een bedrag oplevert hoger dan het loon, wordt het meerdere via onderstaande factor omgerekend naar levenslang OP)

Factor

19,75%

BIJLAGE 8 – Factoren aanwending pensioenspaarkapitaal

Voor de omzetting van kapitaal in een pensioenuitkering bij pensionering, worden de volgende tarieven gebruikt.

Leeftijd	€ 100 OP	€ 100 OP + € 70 PP
55	1.749,93	1.916,56
56	1.718,67	1.890,82
57	1.686,57	1.864,19
58	1.653,56	1.836,62
59	1.619,46	1.808,03
60	1.584,27	1.778,40
61	1.547,97	1.747,69
62	1.510,57	1.715,89
63	1.472,31	1.683,05
64	1.433,15	1.649,15
65	1.393,22	1.614,22
66	1.352,47	1.578,20

OP = direct ingaand levenslang ouderdomspensioen

PP = partnerpensioen

TOP = direct ingaand tijdelijk ouderdomspensioen tot 65 jaar of eerder overlijden

BIJLAGE 9 – Uitvoeringsbepaling inzake loon bij artikel 1 van het pensioenreglement

Voor de medewerkers van DSM Limburg B.V. en DSM Executive Services B.V. wordt het loonbegrip voor de pensioengrondslag gebaseerd op de volgende bestanddelen:

- het salaris
- de jaaruitkering dan wel vakantietoeslag
- de toeslag voor ploegendienst
- de gemiddelde feestdagvergoeding voor het werken volgens continudienst-rooster
- de toeslag voor blijvende plaatsing in wachtdienst
- de toeslagen ingevolge regelingen terzake van blijvende plaatsing aan minder betaald werk om bedrijfsredenen
- de WAO-uitkering c.q. de WIA-uitkering (inclusief vakantie-uitkering)
- de inkomensaanvulling ingevolge de compensatieregeling langdurige arbeidsongeschiktheid rekening houdend met de vermindering van het inkomen ingeval het inkomen meer dan 100% bedraagt van het inkomen zoals geldend de dag voor aanvang van de arbeidsongeschiktheid

Het loonbegrip voor de pensioengrondslag van medewerkers van de overige DSM-ondernemingen is gebaseerd op de in de desbetreffende CAO gedefiniëerde grondslag voor het berekenen van de pensioenbijdrage. Per DSM-onderneming volgt hieronder de verwijzing naar het desbetreffende CAO-artikel:

- artikel 18 van CAO DSM Pharma Chemicals Venlo B.V.
- artikel 18 van CAO DSM Biologics Company B.V.
- artikel 35 van CAO DSM Gist Services B.V.
- artikel 49 van CAO DSM Resins B.V.
- artikel 16 van CAO DSM Coating Resins B.V.
- artikel 14 van CAO DSM Engineering Plastics Emmen B.V.

Bijlage 10 – Uitvoeringsbesluit inzake pensioenrichtleeftijden 65 en 66 jaar

1. Pensioendatum

In het PDN-pensioenreglement dat per 1 januari 2011 geldt, is in artikel 1 een aangepaste definitie van pensioendatum opgenomen:

voor de aanspraken op ouderdomspensioen die worden opgebouwd tot en met 31 december 2011, de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt. Voor de aanspraken op ouderdomspensioen die worden opgebouwd vanaf 1 januari 2012, de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de 66-jarige leeftijd bereikt.

Dit impliceert dat er vanaf 1 januari 2012 twee opbouwblokken ontstaan voor ouderdomspensioen (OP) met verschillende pensioenleeftijden (65 en 66). Op deze opbouwblokken zijn alle flexibele mogelijkheden op basis van het pensioenreglement van toepassing: actuariële vervroeging, uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen (PP), uitruil partnerpensioen in ouderdomspensioen, deeltijdspensioen en variatie in de uitkeringshoogte van het ouderdomspensioen. Als de flexibele mogelijkheden op beide opbouwblokken separaat van toepassing zouden zijn, zou dit leiden tot in beginsel een verdubbeling van het aantal flexibiliseringsmogelijkheden. Dit maakt het noodzakelijk om in een uitvoeringsbesluit nadere regels vast te leggen hoe hiermee in de praktijk dient te worden omgegaan. Dit is vooral gericht op een goede communicatie met de deelnemer in samenhang met een beheersbaar kader voor de operationele uitvoeringspraktijk.

2. Opbouwblokken voor ouderdomspensioen

In beginsel worden beide opbouwblokken separaat geadmistreerd. Dit betekent dat op het uniform pensioenoverzicht (UPO) steeds zichtbaar zal zijn welke pensioenaanspraken bij de 65-jarige leeftijd en welke pensioenaanspraken bij de 66-jarige leeftijd horen.

Op het moment dat een deelnemer, rekening houdend met de daarvoor gehanteerde termijnen, voor datum ingang kenbaar maakt gebruik te willen maken van één van de flexibele mogelijkheden, zal een herrekening van de pensioenaanspraken behorende bij de verschillende opbouwblokken plaatsvinden naar de gewenste pensioendatum. Indien niet alle pensioenaanspraken worden aangewend voor flexibilisering, zullen de niet ingegane aanspraken eenmalig worden herrekend naar pensioenleeftijd 66. Vanaf dat moment wordt één pensioendatum met bijbehorende aanspraken geregistreerd in het administratieve systeem en dienovereenkomstig gecommuniceerd met de deelnemer, onder meer via het UPO. De herrekening naar één pensioendatum gebeurt overigens kostenneutraal, dus (op basis van de op dat moment geldende tarieven) zonder nadelige gevolgen voor de deelnemer. De feitelijke ingangsdatum van het pensioen is de 1e van de maand van, de al dan niet als gevolg van vervroeging, gekozen pensioendatum. Op dit moment is dit de 1e van de maand van het bereiken van de 65-jarige leeftijd of van de gekozen vervroegingsdatum.

3. Flexibele mogelijkheden

Bij de bepaling van de pensioenaanspraken op de reglementaire pensioendatum kunnen alle flexibele mogelijkheden betrokken worden, die het pensioenreglement biedt. De flexibele mogelijkheden, in willekeurige volgorde, zijn:

- 1) Actuariële vervroeging
- 2) Deeltijdspensionering
- 3) Aanwending PPS
- 4) Aanwending VPS
- 5) (Gedeeltelijke) uitruil PP -> OP of OP -> PP
- 6) Hoog / Laag of Laag / Hoog

Hierbij kan nog het volgende worden opgemerkt:

- (Tijdelijke) partnerpensioenaanspraken worden conform het pensioenreglement niet herrekend n.a.v. flexibele keuze. 1), 2) en 6). Hierbij wordt de oorspronkelijke uitkeringshoogte in acht genomen.

- De keuze voor hoe het VPS-saldo aangewend gaat worden (hetzij alleen voor ouderdomspensioen hetzij voor ouderdomspensioen in combinatie met partnerpensioen) is bij aanvang sparen gemaakt, maar kan voor datum ingang nog worden herzien (evt. met instemming partner).
- De keuze voor hoe het PPS-saldo aangewend gaat worden (hetzij alleen voor ouderdomspensioen hetzij voor ouderdomspensioen in combinatie met partnerpensioen) wordt vlak voor de gewenste ingangsdatum gemaakt.
- Bijzondere ouderdomspensioenaanspraken voor de ex-partner, ontstaan als gevolg van (echt)scheiding, volgen steeds alle keuzes van van hoofdverzekerde.
- Alle gemaakte keuzes zijn onherroepelijk.

4. Voorbeelden

- Voorbeeld a) Ingangsdatum pensioen : leeftijd 65

Pensioenaanspraken leeftijd 65
Pensioenaanspraken leeftijd 66

Pensioenaanspraken leeftijd 65 worden opgeteld met de naar leeftijd 65 actuarieel vervroegde pensioenaanspraken leeftijd 66 en gaan in op de 1e van de maand van het bereiken van de 65-jarige leeftijd.

De flexibele mogelijkheden 3), 4), 5) en 6) zijn van toepassing op deze pensioenleeftijd (65).

- Voorbeeld b) Ingangsdatum vervroegd pensioen : leeftijd 62

Pensioenaanspraken leeftijd 65
Pensioenaanspraken leeftijd 66

Pensioenaanspraken leeftijd 65 worden actuarieel vervroegd naar leeftijd 62 en opgeteld met de naar leeftijd 62 actuarieel vervroegde pensioenaanspraken leeftijd 66 en gaan in op de 1^e van de maand van het bereiken van de 62-jarige leeftijd.

De flexibele mogelijkheden 3), 4), 5) en 6) zijn van toepassing op de pensioenleeftijd (62).

- Voorbeeld c) Ingangsdatum vervroegd 50% deeltijdpensioen : leeftijd 60

Pensioenaanspraken leeftijd 65
Pensioenaanspraken leeftijd 66

Alle pensioenaanspraken worden actuarieel omgerekend naar leeftijd 60, vervolgens wordt het 50%-deel hiervan bepaald. Dit deel gaat in op de 1^e van de maand van het bereiken van de 60-jarige leeftijd.

De flexibele mogelijkheden 3), 4), 5) en 6) zijn van toepassing op deze pensioenleeftijd (60).

Het resterende 50%-deel van de pensioenaanspraken wordt actuarieel herrekend naar leeftijd 66. Deze aanspraken gaan in op een nader te bepalen definitieve (eventueel vervroegde) pensioendatum.

Op deze tweede pensioendatum worden alle aanspraken op ouderdomspensioen uitgekeerd. Als deze tweede pensioendatum bekend is, geldt wederom dat de flexibele mogelijkheden 3), 4), 5) en 6) van toepassing zijn op deze pensioenleeftijd.

Bestuursbesluit van 13 december 2011